

Leidžia Amerikos Lietuvių
R. Katalikų Šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga
366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ

VOL. XXXVI. No. 6.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS (Tuesday),

SAUSIS (January),

23 D., 1951 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS

Nebus pasitraukta iš Korėjos

Gen. MacArthur'o vizitas fronte

Sausio 20 d. gen. MacArthur'as vizitavo frontą ir ta proga pareiškė, kad nebus pasitraukta į jūrą. Vyr. vadovybė yra nusistatčiusi Korėjoje išlaikyti savo kariškas pozicijas tol, kol UN'o nuspręs, kad jos turi iš ten pasitraukti.

U. S. Štabų viršininkų pareiškimas

Armijos ir Oro pajėgų štabų viršininkai, generalai J. Lawton Collins ir S. Vandenberg senato subkomitete pareiškė, kad UN'o visiškai pajėgios išlaikyti Korėjoje ir nenumato iš ten pasitraukti. Jie padarė šį pranešimą senatui, ką tik sugrįžę iš Japonijos ir aplankę fronto pozicijas Korėjoje. Jų pranešimas yra labiau optimistiškas negu buvo tikėtasi.

Wonju eina iš rankų į rankas

Svarbus susisiekimo centras Wonju eina iš rankų į rankas. Praėjusios savaitės metu antrą kartą Wonju pateko į priešų rankas, o iš viso jau net ketvirtą kartą. Po trijų dienų mūšio buvo pasitraukta ir iš Incheon. Toliau į pietryčius, ir tarp Wonju ir Suwon, priešas sulaukė.

Aviacijos veikla

Sausio 21 d. 12 rusiškų kilmės MIG-15 lėktuvų puolė netoli Kunu-Ri 4-ris Jung. Valst. F-84 Thunderjets lėktuvus. Amerikos lėktuvams stojus į kovą, rusišką MIG-gai paspruko. Kovose dėl Wonju kinų raudonieji pasiuntė 54 rusiško tipo MIG-15, kurie susikovė su 29 Amerikos lėktuvais. Vienas rusiškų lėktuvų buvo numuštas ir antras sužalotas. Amerikos lėktuvai nuostolių neturėjo.

■ Maj. Gen. Emmet O'Donnell, orinių pajėgų vadas, lankėsis Korėjoje, JAV žurnalistas pareiškė, kad jis panaudotų atominę bombą, kurios turėtų Korėjoje gerus taikinius ir nusveriančios reikšmės.

■ Raudonieji kinai ir korėjiečiai, persivilkę civiliniais rūbais, įsimašo į pabėgėlius, o paskui susitelkia užnugaryje ir sudaro partizanų būrius.

■ Gynėjų departamentas paprašė Kongresą leisti primokėti po \$100 karininkams ir po \$50 kariaims, kovojantiems Korėjoje. Primokama būtų nuo praėjusių metų birželio mėn. 27 d. Lakūnai, parašiusi šalininkai ir povandeninių laivų kariai panašius priedus gauna jau nuo karo pradžios.

■ Tarptautinis Raudonasis Kryžius praneša, kad komunistai nesutinka laikytis tarptautinių įstatymų, taikomų belaisviams. Belaisviai galėtų būti Raudonojo Kryžiaus šelpiami, gautų iš namų siuntinius ir laiškus, būtų teikiama jiems mediciniška pagalba. Taip yra elgiamasi su komunistų belaisviais, bet kitaip yra su patekusiais pas komunistus. Krūvos siuntinių bei laiškų guli Tokyo bei Yokohamoje miestuose, Japonijoje, bet negalima belaisviams pristatyti.

RUSIJOS DIVIZIJOS KINIOJE

Taipei, Formosa — Pranešama, kad komunistinėje Kinijoje dabar yra mažiausia keturios Sovietų Rusijos divizijos. Trys gerai apginkluotos T-34 ir didžiausiais Stalino tankais laiko pozicijas prie kiniečių Changchun geležinkelio Mandžiurijoje, o ketvirtąją diviziją randasi Tsingtao apylinkėse.

Praeitą mėn. oficialiai buvo pranešta, kad pietinėje Kinijoje yra apie 1,000 Sovietų technikų.

ANGLIAKASIAMS PAKĖLĖ ATLYGINIMĄ

Washington. — John J. Lewis, angliakasių unionų vadas, pranešė, kad su minkštosios anglies kasyklų savininkais yra gėruoju susitarta pakelti darbininkams atlyginimą iki \$1.60 į dieną. Tuo būdu dienos uždarbis pakyla iki \$16.35. Pakeltą atlyginimą gaus apie

400,000 angliakasių nuo vasario mėn. 1 d. Dėl panašios sutarties deramasi ir su kietosios (antracito) anglies kasyklų savininkais.

Iš savininkų pusės pareikšta, kad pakeltos algos turės pakelti ir anglies kainas mažiausia 5-6 centais.

ŽIEMA LIETUVOJE

Siūlo Kiniją paskelbti agresore

Lake Success. — Jungtinės Amerikos Valstybės įteikė Saugumo Tautų Tautų politinei komisijai rezoliuciją, kurioje siūloma pripažinti raudonąją Kiniją užpuolike, pareikalauti iš jos atitraukti savo kariuomenę iš Korėjos ir, jei nepaklaustų, imtis atitinkamų sankcijų. JAV norėjo, kad ši rezoliucija būtų įteikta taip pat Anglijos ir Prancūzijos vardu, bet pastarosios atsisakė. Tai dar nereiškia, kad jos už rezoliuciją nebus sušios. Apskaitoma, kad už rezoliuciją pasisakys 45 valstybės, 8 susilaikys ir 7 (Sovietų bloko) balsuos prieš.

IEŠKO ATPIRKIMO OŽIŲ

Roma. — Italijos komunistai buvo nutarę sutikti gen. Eisenhowerį demonstracijomis ir streikais. Giuseppe di Vittorio, komunistų darbininkų vadas Italijoje, turėjo parodyti, ką gali 5 milijonai jo vadovaujamų darbininkų. Tačiau Romoje paskelbtas vienos valandos streikas truko tik kelias minutes. Vienur kitur surengtos demonstracijos taip pat minių nepatraukė. Paaš-

AGITUOJA, KUR TIK GALI

Washington. — Sovietų Sąjungos atstovybė JAV atkreipė ypatingą dėmesį į atstovus tų valstybių, kurios yra linkusios nepalaikyti Amerikos prieš Kiniją. Čia priklauso visa eilė atstovų vidurinės Azijos ir arabų kraštų. Kitados Sovietų atstovybė su jais nepalaikė glaudesnių ryšių ir net nekvietė į vaišes. O š. m. sausio mėn. 19 d., neskelbiant nei spaudoje, o privačiai telefonu buvo užkviesti atsilankyti į surengtas vaišes Sovietų

atstovus. JAV atstovas Jungtinėms Tautoms, Warren R. Austin, kalbėdamas dėl rezoliucijos pareiškė, kad yra pats laikas aiškiai nurodyti užpuoliką. Juo yra raudonoji Kinija, kuri viešai parodė, jog jau nebesidangsto "savanoriais" ir prisipatįsta kariaujanti Korėjoje. Jeigu ji nebūtų sudrausta, nukentėtų ir Jungtinės Tautos ir kolektyvinio saugumo sistema. Užpuolikas turės

žinoti, kad jo agresinis veiksmas neapsimoka. Washington. — Rezoliuciją, pasmerkiančią raudonąją Kiniją, buvo Jungtinėms Tautoms įteikta po to, kai Kongresas vienbalsiai nutarė reikalauti, kad vyriausybė tokią rezoliuciją įteiktų. Ji buvo Kongrese abiejų partijų priimta beveik vienbalsiai. Balsuojant kiekvienam atstovui paskirai, buvo tik keli neigiami pareiškimai.

Bolševikai pikta kabinasi

Maskva. — Praėjusių šeštadienį, SSSR užsienio reikalų ministeris A. Višinskis įteikė notą Anglijos ir Prancūzijos pasiuntiniams Maskvoje. Notų turinys dar neskelbiamas, bet pažymima, kad jis yra labai aštrus ir karingas. Sovietai įspėja, kad Vokietijos atginklavimas sudaro didelę grėsmę Europos taikai ir saugumui.

Reikia čia pastebėti, kad bolševikai, sulaužę Potsdamo susitarimą pirmieji ėmę ginkluoti rytų Vokietiją, o taip pat sutraukę savo didelės kariškos pajėgos prie vakarų Vokietijos sienos. Vakariečius tas privertė imtis tokių pat priemonių.

Ispanija bandoma?

Madridas. — Ispanijos laikraščiai rašo, kad iš neoficialių šaltinių patirta, jog JAV pasiūliusios prisidėti prie gen. Eisenhowerio organizuojamos Europoje kariuomenės bent su 6 divizijoms. Laikraščiai mano, kad tai yra bandymas patirti, ar Ispanija yra linkusi prisidėti prie Atlanto pakto, nebūdama Jungtinių Tautų organizacijos nariu.

Stalinas – diktatorius

Prez. Trumano viešas pareiškimas

Washingtonas — Prezidentas taip išsireiškė: "Nėra jokio skirtumo tarp Hitlerio, Musolinio, senovinės Romos Tarquiniaus, Spartos tyrano, Anglijos Karolio I, Liudviko XIV ir Stalino". Pirmą kartą prezidentas pareiškė tokį aštrų žodį diktatoriaus Stalino vardu. Toliau prezidentas pareiškė, kad šis kraštas yra agresijos ir infliacijos akivaizdoje, bet kiekvienas Amerikos patriotas, susirūpinęs savo krašto likimu, sutiks šias problemas su visų proto pajėgų mobilizacija. Visi sutelkiami ir mobilizuojami savo protus, būsimieji galinti sutikti likimą, koks jis bebūtų ir išeiti laimėtojai.

Apie Staliną prezidentas

JAV NESITRAUKS IŠ FORMOZOS

Lake Success. — Amerikos basadorius Ernest A. A. Gross, JAV atstovo pagelbininkas Jungtinėms Tautoms, pareiškė, kad JAV neatitrauks savo ginkluotųjų pajėgų iš Formozos, nes to reikalauja Amerikos saugumas. JAV taip pat nusistatčiusios, kad ateityje, svarstant Formozos klausimą, konferencijose dalyvautų Chiang Kai-seko nacionalistinės valdžios atstovai. Sausio 13 d. JAV balsavo už siūlymą tartis Tolumų Rytų klausimu ir su komunistine Kinijos

SUGLAUSTOS ŽINIOS

▲ Getulio Vargas, buvęs Brazilijos diktatorius, aukščiausiojo tribunolo paskelbtas laimėjęs rinkimus į prezidentus. Prezidento pareigas jis perims sausio 31 d.

▲ Anglijos pasiuntiniu Ispanijai yra skiriamas Sir John Balfour, kuris jau kartą yra buvęs Madride.

▲ JAV orinės karo pajėgos dabar turi 7000 moterų, kurių skaičius iki pavasario manoma padidinti iki 21,000.

▲ Šiemet sueina 500 metų, kai gimė Kolumbas, Amerikos atradėjas. Jo gimtajame mieste Genujoje (Italijoje) surengta tarptautinė paroda, kuri truks iki rudens. Kaikurie eksponatai atgabenti iš Amerikos.

▲ John Foster Dulles, pasitaręs su prezidentu Trumanu, vėl išskrido į Tokyo paskubinti sutarties su Japonija. Prezidentas pareiškė, kad jis nori labai greitai grąžinti Japonijai suverenitetą.

▲ Jokūbas A. Malikas, Sovietų atstovas Jungtinėms Tautoms, paskutiniuose posėdžiuose nedalyvavo. Sakoma, kad jį ištikęs širdies smūgis.

▲ Šeši didieji JAV bombonešiai B-36, kurie yra pritaikyti atominėms bomboms pervežti, grįžo iš Anglijos į Fort Worth, Tex. Jie atliko pirmą bandomąją kelionę į užsienius.

▲ Trumanas priėmė Alan Valentine, ekonominės stabilizacijos administratoriaus rezignaciją ir į jo vietą paskyrė Eric Johnston. Jam davė ir platesnes teises.

▲ Airija uždraudė įvežti ir platinti "Life" žurnalą motyvuodama, kad jis dažnai esti nepadorus ir piktinąs.

Dr. Kazys Sruoga - Veržikas

Kieno tvirtovė bus Japonija?

CICERO, ILLINOIS. — Kinija, Korėja ir Vokietija nuolat ir nuolat užima svarbiausius spaudos puslapius. Apie Japoniją daug mažiau girdėti. Faktiškai gi Japonija daugeliu atžvilgių gali vaidinti Azijoje labai panašią rolę į tą, kurią vaidina Vokietija Europoje. Amerikos saugumui Japonija gali būti netgi svarbesnė už Vokietiją. Šiaip ar taip įvykiai Japonijoje gali turėti lemiamos įtakos Europos padėčiai.

Jeigu Korėjos įvykiai pasibaigtų taip, kaip raudonieji kinai yra užsimoję juos "užbaigti" tai antras Sovietų žygis, užmas kuotas ar atviras, būtų Japonija. Juk Japonija stovi Sovietams ant kelio į Aliaską ir kitus taikinius Amerikos vakarų pakrantėse. Rusams ilgą laiką Japonija atrodė labai kietas rėšutas. Juk ne kas kitas nugalėjo carų Rusiją 1905 m., o Japonija. Japonija išdrįso 1941 m. užpulti net Ameriką — Pearl Harbor. O jau 1942 metų pradžioje Japonija buvo užkariavusi rytų ir pietryčių Aziją, kur buvo iš viso apie 500 milijonų gyventojų.

Todėl Sovietams yra visiškai aišku, kad kol jie vienu ar kitu būdu neįsivertins Japonijoje, tol jie ne tik negalės tiesti savo nagų į Ameriką, bet ir Azijoje jie negalės jaustis saugiai ir garantuoti. Todėl, matyti, Sovietai ir pasiskubino įrengti savo didžiules povandeninių laivų bazes ir Kamčatkoje ir Vladivostoke. Vadinasi, ten Sovietai turi taip pat "šį tą" paruošę. Gi Japonijos viduje Sovietai taip pat suspėjo suorganizuoti bolševikišką penktąją koloną, kuri invazijos atveju suvaizdintų jau visiems gerai žinomą rolę.

Japonija, panašiai kaip ir Vokietija neturi dar jokios taikos sutarties. Japonija taip pat nuginkluota ir dar neturi teisės ginkluotis. Generolo MacArthur'o "paprašyti" japonai netgi į savo konstituciją įrašė tokį straipsnį, kuris jiems draudžia dėtis į svetimus karus. Tai gan ironiškai dabar atrodo. Dar ironiškiau atrodo tas faktas, kad vakarų sąjungininkai per antrą pasaulinį karą Sovietams įteikė tokias strategines pozicijas Japonijos atžvilgiu, kad bolševikai it replėmis gali mėginti Japoniją apžioti.

Jeigu amerikiečiai vis dar tebekariauja Korėjoje tai ne vien dėl ginčų su raudonaisiais kinais. Tai yra taip pat mūsų dėl Japonijos.

J. E. ARKIVYSKUPO LAIŠKAS,

RINKLIAVOS LABDARYBEI REIKALŲ

MANO BRANGIEJI KATALIKAI:—

Naujiems Metams prasidėjus, vėl bus daroma labdarybei rinkliava, kuri duos progos jūsų duosnumui pasireikšti. Labai tinkama, kad ši rinkliava bus pirmiausias jūsų atsiliepinimas į Kristaus įsakymą mylėti savo artimą. Savo prilyginime apie gerąjį Samaritietį mūsų Dangiskasis Viešpats aiškiai nurodė, kad savo artimą reikia darbiais mylėti. Ir mėlės Apaštalas Sv. Jonas taip ragina savo pasekėjus: "Mylėkite ne žodžiu ir liežuviu, bet drbu ir tiesa".

Šiuo kartu mus prašoma, kad mes, kaip katalikus ir amerikiečius, sušelpume viso pasaulio pavargėlius. Mums malonu šelpiti visus dėl karo nukentėjusius ir nelaimių prispaustus Senamie Pasaulio, Artimųjų ir Tolimųjų Rytų, ir visus, kuriuos tik vargas prispaudė. Tačiau neturim pamiršti, kad ir savo tarpe turime vargdenių, kurie, kad ir ne tiek nelaimių prispausti, bet taip pat labai pagalbos reikalingi. Savo laiške į Galatus Sv. Povilas mums primena tokią svarbią pareigą: "Gerai darykite visiems žmonėms, o labiausia saviškiams tikėjime". Taigi ši rinkliava kaip tik ir daroma mūsų Arkivyskupijos tikintiesiems.

Nebereikia jums aiškinti, kokių svarbių reikalų šelpimo srityje mes turime. Tiesa, mes negalime atsidžiaugti duosnumais jūsų aukomis, bet turim prisipažinti, kad toli gražu jų neužtenka visiems šelpimo reikalingams. Kasdien aš gaunu žinių, kad yra vaikų, kuriems nebėra vietos mūsų prieglaudose ir mokyklose; kad daug senelių neturi katalikiškos pastogės ir aplinkos savo amžiui pabaigti; kad yra ligonių, kuriems trūksta lovų katalikiškosse ligoninėse. Ši metinė rinkliava nors dalinai juos sušelp. Ir juo gausiau jūs aukosite, juo geriau galėsime tą vargšų reikalus aprūpinti.

Galite būti tikri, kad jūsų duosnumas nepaliks be užmo-keščio. Už jį melsis ir jūs nepamirš tie, kuriuos sušelpsite. Bet visų pirma, pats Dievas jums atlygins už gerą širdį. "Nepaliaukime gerai darę, nes pjūties metu gausiai laimėsime".

Jūsų ištikimas Kristuje,
† RICHARD J. CUSHING,
Bostono Arkivyskupas.

CADILLAC

PONTIAC

WM. H. BASSETT CO.

1782 Main St.

33 Main St.

BROCKTON, MASS.

BRIDGEWATER, MASS.

Lincoln

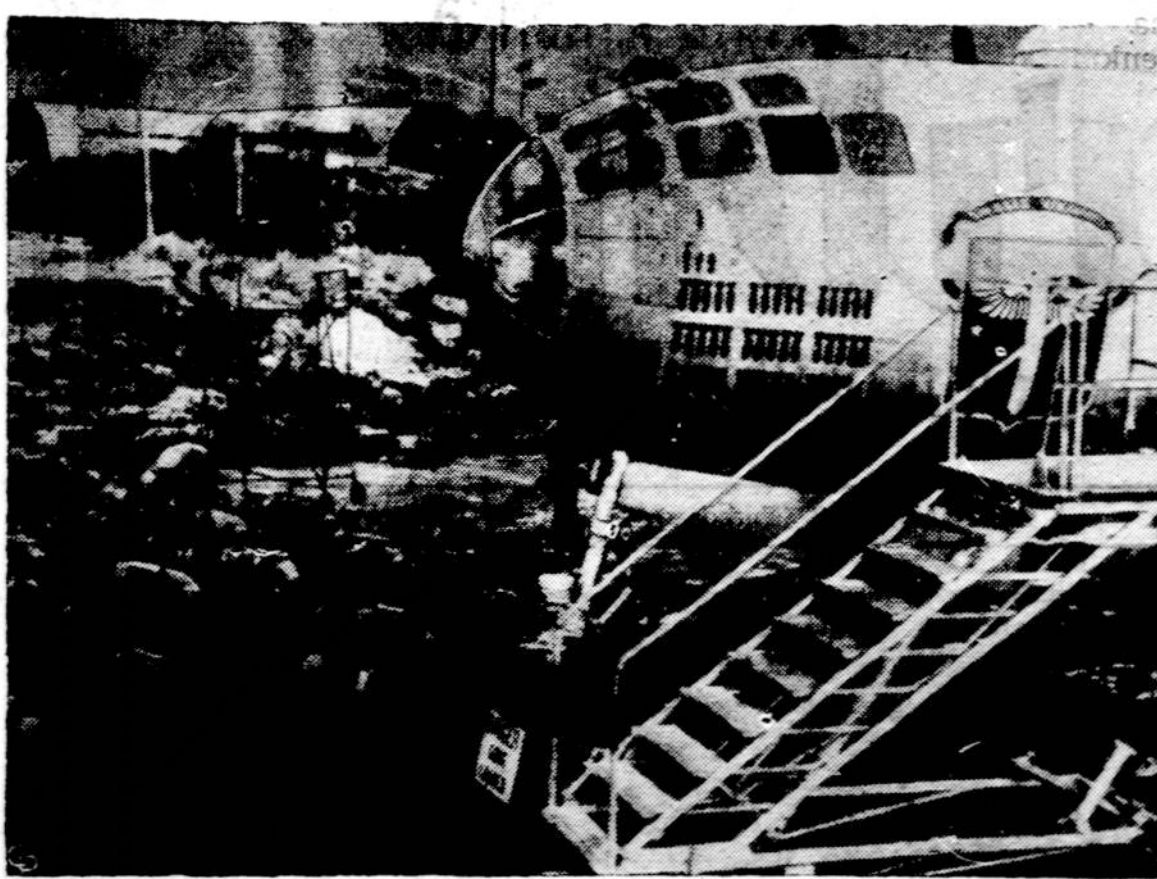

Mercury

Tel. 8-1340

Pirm Pirkiant Karą.
Atsilankyk Pas Mus.
Atidaryta Vakara.

MAHONEY & FAY, INC.
119 Belmont St.,
Brockton, Mass.

Vienoje karinėje bazėje pakraunamas bombonešis B-29, kuris yra puolęs prieš jau 45 kartus. Tai rodo ant bombonešio atžymėtas bombų skaičius.

POPIEŽIŲ ENCIKLIKOS

Prieš pusantrų metų Vokietijoje "Lux" leidyklos buvo išleistas šiemis laikams labai reikalingas leidinys — paskutinių popiežių enciklikų rinkinys, prie kurio pridėtos ir kai kurios svarbesnės popiežiaus Pijaus XII-jo kalbos. Rinkinį spaudai paruošė vysk. V. Brizgys. Leidinys apima 630 puslapių ploname popieryje; labai gražiai įristas. Amerikoje šį enciklikų rinkinį galima gauti pas kun. Pr. Jura, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Rinkinyje yra 19 išverstų

lietuvių kalbon enciklikų, kurių tarpe labai aktualios dvi garsiosios socialinės enciklikos: popiežiaus Leono XIII "Rerum Novarum" ir Pijaus XI "Quadragesimo Anno". Abi enciklikos nagrinėja socialinį Katalikų Bažnyčios mokslą.

Katalikų Bažnyčia turi aiškias humaniškausias pažiūras socialiniams klausimais, kaip darbo santykių, nuosavybės ir k. Gaila, kad jis iki šiolei per mažai buvo išpopuliarintas. Jeigu būtų buvęs šis Ka-

talikų Bažnyčios mokslas socialiniams klausimais plačiau paskleistas darbininkų tarpe, kaip tai padarė įvairaus plauko socialistai per savo spaudą ir įvairiais spausdiniais, kursantais klasių kovą ir neapykantą, tai gal būtume nesulaukę tų žiaurių žmonių žudynių, kurias šiandien vykdo komunistai.

Tad kiekvieno kataliko visuomenininko ir dvasiškio pareiga katalikų socialinį mokslą per savo spaudą, paskaitas, bažnyčią ir brošiūromis išpopuliarinti. Katalikų Bažnyčia turi giliai teisingumu pagrįstą socialinį mokslą, kurį kiekvieno kataliko, kuris tai pajęgia, pareiga visokiais būdais išpopuliarinti. Daug darbininkų apie jį nieko nežino ir mano, kad tik socialistai ir komunistai rūpinasi darbininkų reikalais.

Mirė kardinolas

Sausio 13 dieną širdies smūgiu mirė Romoje kerd. Marchetti Selvaggiani 79 metų, Kardinolų kolegijos dekanas, popiežiaus Pijaus XII jaunystės draugas. Dabar kardinolų kolegijoje beliko tik 51 narys. Pijus XII mano vėl pakelti visą eilę naujų vyskupų ir kardinolus. Normaliai pilną kolegiją sudaro 70 kardinolų. Tuoj po antrojo pasaulinio karo buvo ši kolegija pripildyta. Šešeri metai ją smarkiai praretino. Popiežius mano dabar turės net 100 kardinolų.

Kardinolas Marchetti - Salvaggiani ėjo Vatikane aukštas pareigas ir buvo 20 metų Romos generalivikaras. Po jo mirties kardinolų kolegijos dekanu tampa prancūziškos kilmės kardinolas Tisserant 66 metų.

New Yorko Lietuvių Tremtinių D-jos Valdyba.

Brig. Gen. James Briggs paskirtas oro tvirtovių vadu Toluose Rytuose.

SIMTO METŲ SENELIS

Vokietijoje Hanau DP stovykloje gyveno senelis P. A. Mikulskis. Visi emigracijos vartai jam buvo užkelti, nes jo amželis siekė netoli šimto metų. Jo dukterė su šeima ir kiti artimieji išvažiavo į Kanadą, o jis paliko nežinia Vokietijoje. Kurį laiką gyveno Augsburgėje, vėliau Ingolstadt senelių prieglaudoje. Pagaliau senelio pasigailėjo Olandija.

Viename mieste jis gavo tinkamą globą ir 1950 metų gale atšventė savo šimto metų sukaktį. Šio tylaus ir vienišo senelio neužmiršo olandai. Jo gimtadienis buvo atšventas su retomis išskilmėmis. Vietinė spauda įdėjo jo fotografijas

LIETUVIS OLANDIJOJE

su šiltais aprašymais. Asterio burmistras (kur senelis gyveno), lydimas miesto orkestro, pirmas atėjo pasveikinti jubilijato. Nuostabiliausia, kad burmistras buvo pramokęs keltą žodžių lietuviškai. Seneliui jis dovanojo 100 guldenų ir dėžę cigarečių. Nežmiršo senelio ir olandės seselės. Jam padovanojo pagalvėlę su išsiuvinėta viltimi ir Olandijos herbu. Bėginti vienišą senuko kambarį prikovė pilną dovanų olandai ir lietuviai, ten gyvenę. Išpūdingiausia dovana buvo jauniausio 3 metų burmistro sūnaus traukinukas. Juo palinkėjo grįžti į laisvą Lietuvą.

Laiškai iš Pakistano

(2)

Gailestingųjų seserų klubas kitoje pusėje kelio. Čia taip pat viskas tvarkinga, bet maistas kiek blogesnis. Mote-ris ir vaikai jaučiasi neblogo, tik dėl karšto klimato negalėjo gerai miegoti ir tinkamai pailsėti.

Pirmieji išpūdžiai

Sutikome vieną vengrą — gydytoją, buvusį DP ir atvykusį čia kuone prieš metus. Jis davė kai kurių nurodymų. Papasakojo, kad daugelis gydytojų, kurie atvyko čia su pirmu transportu, esą nepatenkinti; nes vyriausybė neišpildė savo pažadų ir darbo sąlygos esančios nekokios. Pata-rė būti labai apdairiems, nes vietiniai žmonės daugumoje labai nesąžiningi, kiekviename žingsnyje, kiekviename mažmožyje stengiasi europiečius apgauti. Sakė, kad čia visur ir visada viskas lengvai pažadama, bet nieko neišpildoma. Niekam negalima tikėti. Tik per ilgą klebianimą galima reikalai atlikti.

Vėliau aplankė vienas vietinis gydytojas — majoras. Tai aukštas pareigūnas, Laivyno sveikatos viršininkas. Jis pranešė, kad mūsų gydytojai nuo šios dienos skaitosi tarnyboje. IRO ar kitokia globa mums užsibaigė ir kad už viską visur turėsime patys apsimokėti. Pasakė, kad davęs parėdymą išmokėti avanso, kad turėtume kuo apmokėti sąskaitas. Tas avansas vėliau bus išskaitytas iš algų. Sakė po dviejų trijų dienų būsime siunčiami į Lahorą, kur gydytojai turės atlikti tam tikrus paruošimo kursus (training'u vadinamus) ir po to bus paskirstyti į įvairias ligonines. Pažadėjo dar aplankyti ir pavežioti po sostinę ir jos apylinkes. Gavę pinigų, nutarėm aplankyti patį miestą, kuris yra 3-4 mylių atstume. Taupumo sumetimais nutarėm važiuoti autobusu, nes pigiau.

Apie stovyklą ir ligoninės rajoną laukuose matėme pilną įvairiausių pasiūrių, lūšnų ir įvairaus tipo palapinių, su-lipdytų iš įvairiausių medžiagų: šakų, šiaudų, purvo, molio, karvės mėšlo, skudurų ir panašiai. O jose ir aplink jas gausybę suaugusių ir vaikų.

(bus daugiau)

BROTHERHOOD OIL CO.

Pečiams ir šildymui aliejus.
Urmu ir Retail
Tel. 6140

Mes įdedame apšildymui sistemą

"Metered Service"

574 No. Montello St.,

Brockton, Mass.

"ŽVAIGŽDĖ"

Skaitykite ir Platinkite Jėzaus Širdies Pasiuntinį

Kaina metams \$2.00. Užsienyje \$2.50

Adresas: "ŽVAIGŽDES" ADMINISTRACIJA
488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

ATEITIS

ATEITYJE rašo žymiausi mūsų literatai, visuomenininkai bei mokslininkai, tačiau

ATEITYJE turi progą pasireikšti ir jaunos jėgos — pats jaunimas su savo kūryba.

ATEITIES prenumerata metams 3 dol. Garbės pren. 10 dol. Užsieny — pagal dolerio kursą.

ATEITIES redakcijos ir administracijos adresas:
417 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATED OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00 Amerikoje metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$3.00 Vieną kart savaitėje metams \$3.00
Foreign yearly \$5.50 Užsieny metams \$5.50
Foreign once per week yearly \$3.50 Užsieny 1 kart sav-tėj metams \$3.50

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Raganių klyksmas

Kitados žmonės tikėdavo į visokius burtus. Pasakodavo, kad apleistose pilyse, negyvenamuose namuose, kapinėse ar pakaruokliuose vietose vaidendavosi. Ūkavodavo vidurnaktyje pelėdos, švilpaukavo vėjas, klykavodavo visokios baidyklės. Tokiose užburtose vietose tik tas galėdavęs išsilaikyti, kas nesibaigindavęs Baigėtuolių, sakoma, pribaidydavo ne koks raganių klyksmas, o jo paties baimė.

Šiandien visokiems vaiduokliams mažai kas betiki. Bet ką nors įbauginti ir dabar labai mėgstama. Ypač tai mėgsta bolševikai. Jie klykauja visame pasaulyje, kad tiktai žmonėms įvairių baimių ir jie nei nebandytų priešintis: plačiai atvertų duris į savo namus, miestus ir valstybes. Kas tiktai bando gintis, tas puolamas viso pragaro keiksmams. Nei vieno krašto spaudoje nerasi tiek koliojimosi, šmeižtų, pykčio ir grasinimų, kaip sovietinėje. Rodosi, čia būtų susirinkę viso pasaulio raganiai vienam didžiam klyksmui.

Šiomis dienomis tas raudonųjų klyksmas ypač sustiprėjo, pasidarė net isteriškas. Mat Europa suskato tvarkytis ir gintis. Ligi šiol bolševikai vis dar tikėjo, kad vakarinė Europa ims ir atsidurs Kremliaus krepšyje be jokio pasipardymo. O čia ėmė ir žmonės sukilo gintis nuo mongoliškų raganių. Reikia tat juos dar bauginti, nes visos gražios vilionės jau nebeveikia, o bauginami gal dar nusigąs, kaip kitados žmonės nusigąsdavo vaiduoklius.

Na ir rėkiama dabar visais geležinės sienos pakraščiais: Belgijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Italijoje, kur tiktai Gen. D. Eisenhoweris pasirodo. Organizuojamos raudonųjų demonstracijos ir streikai. Norima žmones įbauginti karo šmėkla, to karo, kuriam Sovietų Rusija be paliovos rengiasi ir jau kariauja — viener savo penktosios kolonos, o Korėjoje ir kinų krauju. Sovietai norėtų tiktai kitiems suriši rankas savo raganišku "taikos" klyksmu.

Jei taikos tikrai norėtų, tai nevėtų žmonijai gatves ar frontą ir neklykautų, o nuoširdžiai tartųsi, kaip taiką išlaikyti. Bet bolševikams rūpi ne taika, o svetimos žemės. Jų siekdami ir ginkluodamiesi, jie pirmiausia stengiasi visus įbauginti, kad pasiduotų nespriešdami. Tai modernių raganių taktika.

Deja, šiaandien raganiams mažai kas tiki: prieš juos griebiamasi realių apsaugos priemonių. O tai raudonuosius raganius kaip tik ir siundo. L. Kn-va.

Sovietuose viskas planuojama "petiletomis" arba penkmečiais, kurie skiriami kokiam nors tikslui atsiekti: kanalamams prakasti, stambioms kolchozams sudaryti, naujiems pramonės rajonams įkurti. Pramoniniai penkmečiai plačiai garsinami ir nors lieka kartais tik popieriuje, laikomi stambiais sovietų laimėjimais.

Yra kiti, politiniai penkmečiai, kurie neskelbiami, nors ir įvykdomi: okupuotųjų kraštų sovietizacija ir tremimai, panaikinimas Krymo totorių respublikos, komunistų partijos valymai, stiprinimas penktosios kolonos užsieniuose. Vienas toks ypatingas penkmetis buvo skirtas ir Azijai užvaldyti. Tarp kitų priemonių buvo numatyta sugriauti Azijos pasitikėjimą Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis. Apie tai Kremlius niekam neprasitarė. Paaiškėjo kaikas tiktai po "petiletkos".

Bomba kritusi Kremliuje

Prieš penkerius metus Japonijai kapituliavus, atrodė, kad atominė bomba sprogsi ne Hirošimoje, o raudonuose Stalino palociuose — taip jie buvo pritrenkti nelauktos karo pabaigos. Mat, bolševikai visą karą laiką buvo išsaugoję neutralumą su Japonija, nors japonai buvo JAV priešas, o Sovietų Rusija — sąjungininkas. Bet šiam sąjungininkui labai rūpėjo, kad Japonija ilgai vargintų ir silpnintų Ameriką. Į karą Tolimuose Rytuose bolševikai įsitraukė tiktai tada, kai jau nebuvo ko mušti, bet buvo kas griebti: didelės minias japonų belaisvių ir ginklų.

Belaisvių nuotaukos bolševikus įgaudino. Jie patyrė, kaip Azijos žmonės buvo pritrenkti Amerikos galybės, technikos persvaros ir gėrybių pertekliaus. Toliau jie dar

Kaip Amerika prarado pasitikėjimą Azijoje

Penkmetis, apie kurį Stalinas neskelbė

patyrė, kad JAV nesiekia nieko pavergti, o priešingai, yra pasirengusi duoti laisvę pavergtiems kraštams ir juos ekonomiškai paremti. Su pačiais japonais amerikiečiai taip elgėsi, kad tie buvo nustebinti savo priešų džentelmeniškumu ir demokratija.

Tai buvo tos atominės bombos, kurios sprogdino Kremliaus planus užvaldyti Aziją. Reikėjo kas nors daryti planingai ir pagal penkmečius.

Slaptas politbiuro pasitarimas

Aukščiausias bolševiku sinedrionas, "politbiuro" vadinamas, visada posėdžiauja vidurnakčiai ir atskirus posėdžius dažnai skiria vienam kuriam svarbiam klausimui. 1945 metų rudenį vienas toks posėdis, ne pirmutinis ir ne paskutinis, buvo skirtas Tolimųjų Rytų reikalams. Iš Tokyo buvo iškviestas sovietų pasiuntinys Jokūbas Malikas; be to Radion V. Malinovskis, Mao-Tse-Tungas (neoficialus apsilykymas Maskvoje būsimo Kinijos diktatoriaus) ir kiti Tolimųjų Rytų "spečiai".

Greitai po to spaudos propaganda parodė, kad buvo imtasi visų priemonių sukomunistinti Kiniją, nuimti JAV nugalėtojos ir laisvintojos aureolę, remti betkokį pasitaikantį Azijoje nepasitenkinimą. Laiko skirta nedaugiau penkerių metų — iki 1950 metų rudens (Korėjos karas, kaip žinome, prasidėjo praėjusių metų viduvasarį. Tai buvo šios ypatingos "petiletkos" viršūnė).

Gen. Marshall lengvino darbą

Amerika norėjo padėti Azijai atsigausti ir apsi-

tvarkyti, ypač milžiniškai Kinijai, kurią buvo nuvarginęs ilgas karas su Japonija. Bet vos tik jį pasibaigė, kaip prasidėjo Rusijos invazija iš užimtos Mandžiurijos. Ji buvo pridengta "sukilusių" Kinijos komunistų skraiste.

Tuomet dar per daug tikėta Stalino taikiems norams, kuriems patikėjo ir JAV pasiūstas tarpininkas, ekonominės paramos ir ginklų statymo tvarkytojas, gen. George Marshall. Jis vienerius metus prilaikė JAV pagalbą Čiankaišekui, taikydamas komunistus su nacionalistais. Derybos vis prasidėdavo tokiu metu, kai Čiankaišekas supliedavo "sukilėlius". O tie traukdavosi į Sovietų Rusijos paspartę Mandžiuriją bei Mangoliją; ten persitvarkydavo ir vėl puldavo. Mao-Tse-tungo "sukilėliai" buvo ginkluojami iš japonų paimtais ir rusų dar pildais ginklais. Tuo pačiu metu visoje Kinijoje buvo išvystyta kurstymo propaganda prieš Čiankaišeką ir JAV.

Talkininkai Vašingtone

"Taiki" bolševikų politika įsisiurbė ir į Valtybės Departamentą. Čia nestigo žmonių ir talkininkų, kurie paiaikė bolševikinį penkmetį Azijoje. Nevisi jie išaiškinti. Tik kairieji vardai minimi, kaip pavyzdžiui, Hiss ir Lettimore. New Yorke atsirado ir Jokūbas Malikas, atvykęs iš Japonijos, kur jam nebuvo ką daryti su gen. MacArthur. O čia, Amerikoje, kieta MacArthuro politika Tolimuose Rytuose dažnai buvo gnaiboma ir kliudoma. Buvo net išleista tokia "Baltos knyga", sakytume raudonai rašyta, kuri visą

kalbę suvertė vienam Čiankaišekui. Pareikšta buvo kad ir jo išsaugota Formoza neturi Amerikai reikšmės. Ar tai neskatino pradėti karo Korėjoje, kuri bolševikams atrodė taip pat nebus ginama?

Amerikos ginklai suplaukė komunistams

Bolševikai pasiekė Azijoje persvaros amerikiečių ginklais. Po praėjusio karo Kinijai kariškai paremti buvo išleista apie du milijardai dolerių. Ne daug mažiau gavo ir Filipinai. Iš kinų rankų ginklai buvo išplėsti karo veiksmuose, o iš Filipinų pas komunistus pateko šmugelio keliu. Jie pasiekė taip pat Indokiniją, Malajus ir Indoneziją. Visur ten "sukilėliai" gerai ginkluoti, o Filipinų prezidentas Elpidio Quirino nusiskundžia, kad jis neturi kuo atremti nei 10,000 ginkluotų "valstiečių" — hubalahap). Be to, kai MacArthuras jo paprašė tai tegavo vieną batalio-

Vijaya Lakshmi Pandit, Indijos ambasadorė, sveikina savo brolį — Indijos premjerą Jawaharlal Nehru. Jis sveikinamas sudedant rankas kaip maldai; toks yra indų sveikinimosi paprotys.

duoti pagalbos Korėjai, ną neapmokytų ir nekovingų vyrų. Kur tat nuėjo ta karinė apranga? Davę ginklus, amerikiečiai dabar turi dar duoti ir savo kraują.

Nei garbės nei saugumo

Vienas Tokyo korespondentas, Walter Simmons, rašo, kad amerikiečiui Tolimuose Rytuose dabar yra labai nesaugu. Jis gali būti kiekvienam žingsnyje nužudytas Filipinuose, Indonezijoje, Burmoje. Saugu tėra Japonijoje ir Firmozoje. Japonijoje, kaip korespondentas pažymi, šiuo metu yra saugiau negu namie. Net komunistai nebedrįsta užpildinėti okupacinių pajėgų. Per penkerius metus buvo tik trys nežymūs atvejai. Tai pasėkmė tiesios ir apdairios MacArthuro politikos, ne pinigų. Kur buvo daugiau sukišta pinigų, ten pasidarė nesaugiau, kaip Filipinuose ir Kinijoje. Formozos kinai, kurie dabar žymiai mažiau remiami, pasidarė ir svingesni.

Penkmečio pasekmė

Prieš penkerius metus, vos karui pasibaigus, (Nukelta į 6-tą pusl.)

Jonas Kmitas

SURUDIJUSI GRANDINĖ

Tokia mulkė, kad reikėjo kelis sykius pakartoti jai paprasčiausius įsakymus: eik ten, atnešk tą, padaryk tą. Negalėjau suprasti, kaip viršininkei nepitrūko kantrybės su tokia tarnaitė kamuotis. Bet kaip tik dėl to žioplumo jai patikėjo. Tokia avigalvė šnipinėjimui netinka. Ir štai pasirodė, kad ta žioplė yra baigusi gimnaziją inteligentė, deklamuoja Puškina ir kalba prancūziškai!

— Negali būt! — didžiausia nuostaba suriko Šampanovas. — Kaip tai paaiškėja?

— Visai netikėtai. Viršininke pastebėjo, kad vieną kartą Olga ir ta žioplė tarnaitė reikšmingai susižvelgė. Jai toptelėjo mintin, kad tariamai idijotė yra gudri apsimetėlė. Ji užtaisė pinkles. Vieną dieną pasakė joms, kad vyksta toli už miesto ir sugrįšianti tik vakare. Sugrįžus daug ankščiau, ji nustypčiavo pas duris ir nugirdo visą merginų pokalbį. Šurka — taip vadinosi tarnaitė — pasisakė kas esanti, padeklamavo Puškino eilėraštį, paskui užkalbino Olga prancūziškai, ir abidvi pradėjo šmeižti Sovietų valdžią. Taip pat prasitarė, kad visos pavergtos tautos jau gražia surūdijusią Sovietų nelaisvės grandinę, ir jos pačios taip darysiančios.

— Koks prakeiktas atkaklumas! Jas, žinoma, suareštavo?

— Taigi kad ne. Viršininke padarė nedovanotiną klaidą. Ji buvo tiek susijaudinus ir įpykus, kad atidarė duris, pašiepiančiai nusikvatojo, pakartojo paskutinius jų žodžius

ir bėgo ieškot pagalbos joms areštuoti. Kai sugrįžo, jau buvo pervėlu. Abidvi pabėgo.

— Bet kas joms duris atrakinio?
— Šurka turėjo raktą. Ja, mat, pasitikėta. Šampanovas pašoko ir nusitvėrė rankom už galvos.

— Tai tiesiog neįmanoma. Bet gi už durų buvo sargas. Kaip jas išleido?

— Kai apsižiūrėta, sargo nebebuvo. Ir jo būta šnipo.

— Tai lyg koks klaidus sapnas. Kaip gi buvo toliau? Ar nemėginta jų sugauti?

— Mėginta, bet gerokai sugaišta. Pradžioje buvo manyta, kad jos kur pasislėpė. Ilgokai visur ieškota. Kai pastebėta, kad kalėjimo durys atraktinos ir sargas kažkur dingęs, tai suprasta, kad jos pabėgo, ir suorganizuota penki raiteliai jas pagauti. Bet kilo klausimas, kuria kryptimi jos galėjo bėgti. Buvo kelios priešingos nuomonės. Galop kažkas pakiso mintį panaudoti šunis. Jei važiuo automobilium, tai, žinoma, tuščias žygis. Bet jos galėjo eit pėsčios. Vis vien verta pamėginti su šunimis. Gal pavyks. Pasirodė, kad ėjo pėsčios, ir raiteliai jas pasivijo prie pat miško. Spėjo įlįsti į krūmus ir paleido iš revolverio šūvį. Raiteliai staptelėjo. Tuomet pasigirdo kitas šūvis — jau iš šautuvo. Viens raitelis iškrito iš balno. Mūsiškiai pamane, kad turi reikalą su banditais, ir tuščiomis grįžo namo.

— Tai tiesiog neįtikėtinas įvykis. Tarsi iš romano ištrauktas.

— Blogiau. Čionykštis gyvenimas viršija gabiausių rašytojų vaizduotę. Tragedijos ant kiekvieno žingsnio. Jie skundžiasi, bet ir mums ne ką geriau. Vadžios visai smunka iš rankų ir nežinia, kaip mes dar laikomės. Rodos, taip juos spaudžiam, kad jau baigiame pasmaugti, o jie vis kažkaip išslysta ir kerta

mums atgal. Aplaužėm banditus, beveik iškirtom miškus ir likvidavom pogrindžio slėptuves, bet tie šašai, iš viršaus nukrapštyti, sulindo į vidų, ir visi šios šalies gyventojai virto apsimetėliais ir Sovietų tvarkos griovikais. Kolchozuose sabotazas, apsileidimas ir tinginystė. Valdžios įstaigose pilna šnipų, net čekistai ne visi patikimi. Komjaunuolių organizacijų atidengta kontrevoliucijos lizdas; ir įsivaizduokite: tie piemburniai pasigriebė kažkur nugarstą šūki: graužkime surūdijusią nelaisvės grandinę. Jie sako, kad tas šūkis atėjo iš Rusijos ir plinta po visą pasaulį. Atrodo, kad Sovietų priešai urmu kelia galvą.

— Tai reiškia, kad mes turim energingiau juos naikinti, — tarė Šampanovas. Beje, kur dabar galėtų būt Olga Bludova?

— Kur nors banditų požemy. Ji ten pabėgo.

— Aš manau, kad požemy ji ilgai neišlaikys. Ji norės veikti mieste, kokioj įstaigoj, ligoninėj, ar šiaip kur. Požemy jai bus per daug nuobodu. Tai veiklus, atkaklus tipas.

— Ar gi ji išdrįstų?

— Išdrįs, aš ją žinau. Bet aš ją greit surasiu. Aš irgi turiu gerą žvalgybą.

— Ar gi atrasi? Gal tik juokauji?

— Pamatysi, kad atrasiu, — užtikrino Šampanovas.

— Balaganovas paspaudė jam ranką.

XXXIX.

Olga džiūgavo, kad taip greit gavo liginę darbą. Kai jos su Dobilienė buvo nuėjusios pas Goremyką, jis atrodė nusigandęs, kažką mikčiojo, apsimetė jos nepažįstas ir nieko nieko neprizadėjo. Ir štai tas jaunas Goremykos sekretorius čia pat užtikrino, kad ji gaus slaugės tarnybą — ir kur? — Čekos ligoninėj! Kaip tik bus galimybės slaugyti Dimitrą. Ta proga lyg iš dangaus iškrito.

Dobilienė tik galvą kraipė.

— Be reikalo džiūgauji, dukrele. Kaip tik dėl to greitai pasisekimo reikėtų susirūpinti. Ar nepastebėjai, kaip tas rudis negalėjo savo džiūgesio paslėpti?

— Koks rudis? — nustebė Olga.

— Nugi tas Goremykos sekretorius, ar verčiau čekos šnipas.

— Šnipas? — dar labiau Olga nustebė.

— Kas gi daugiau? Ar manai, kad bolševikai paliko Goremyką be priežiūros? Juk jis stipriai įtariamas išdavystėje ir bet kurią dieną gali būt areštuotas. Kol tai dar neįvyko, jį daboja valdžios šnipai.

— Aš tai žinau, — tarė Olga. — Bet taip pat numanau, kad ir Goremyka turi savo žvalgybą, ir kaip tiktai vienas žvalgybininkas su juo buvo, kai mes atsilankėme.

Dobilienė vėl pakraipė galvą.

— Matau, kad tamsta gudri mergina, tik, ot, dar neprityrusi. Jei tai būtų buvęs Goremykos žmogus, tai kam Goremyka būtų apsimetęs tamstos nepažįstas? Ir vėl, kokiū būdu įtariamas išdavystėje Goremyka taip greit būtų išsipurpinęs tamstai valdžios tarnybą? Ne. Tokia mintis neišlaiko kritikos.

Aš sakyčiau, kad tamsta būtų labai atsargi ir tos tarnybos neįpratumo. O jeigu jau priėmė, tai ko greičiausiai pasitrauk. Ar jau pradėjai ten darbuotis?

— Tik vieną dieną. Priėmė mane ko puičiausiai.

— Tai blogas ženklas, — susirūpino Dobilienė. — Čia kas nors užtaisė tamstai pinkles.

Olga susimąstė. Dobilienės pastaba rimtai ją paveikė. Negalėjo nepaveikt, nes tai buvo tikrai sveiko proto išvada. Tačiau Olga norėjo pati viską iširti.

TAVO GINKLAS - RINKLIAVOS DEŽUTĖ

BALFo rinkliavą prisiminus
Saliomeja Norkeliūnaitė

Jūs, be abejo, šias eilutes skaitysite, kai New York'e bus pasibaigęs metinis BALFo seimas, kurin atvyko visos Amerikos lietuvių atstovai aptarti aktualių šalpos reikalų. Seimo metu daugelis Amerikos lietuvių kolonijų įteikė šalpos ir imigracijos reikalams didesnės ar mažesnės sumos čekius.

Chicago, Detroito, Bostono ir kitų miestų BALFo delegatai, atvežę tokius čekius, didžiavosi, bet vietiniai, taigi newyorkiečiai, taipgi neturėjo ko raudonuoti, nes prieš mėnesį laiko įteikė BALFo centrui 5700 dolerių, o dabar seimo proga 3200 dol. čekį. Kaip jums patinka tie tūkstančiai dolerių, kurie, kaip pagalbos kraujas, nuplauks po įvairiose šalyse karo vėsulų išblaškytųjų lietuvių vietas?

Turėjau progos būti netoli to didelio darbo, kurį nešė Didžiojo New Yorko lietuviai, ligi šia didele, beveik \$10,000, sumą surinko. Todėl noriu ir jums nusakyti tas nuotaikas, kurios čia tada viešpatavo.

Dienos slaptažodis

Kai jau paskutinį kartą Rinkliavos Komitetas, susirinkęs posėdžio, dar bandė ieškoti būdų suburti didžiausią rinkėjų skaičių, kad, kaip sakoma, užtvėntumėm New Yorko gatves, Domininkas Klingas, tas veiklusis brooklynietis, paskelbė dienos šūkį: Tavo ginklas — rinkliavos dėžutė!

Daug kas ištisas rinkliavos dienas kartojo šį Domininko Klingos slaptažodį. Taigi, į gatves išėjo 748 rinkėjai. Jų tarpe matė vyrus ir moteris, pasipuošusias tautiniais drabužiais ir elegantiškai apsirėdžiusias, keturiasdešimt metų Amerikoje gyvenančias ir tik ką naujai kojas į uostą iškėlusias.

Iš sąrašų matyti, kad apie 65% rinkėjų sudarė tremtiniai, kas rodo, jog jie, dar neseniai patys tuo vargu gyvenę, dar gyvą jo vaizdą nešiojasi ir jautriai reagavo į kvietimą. Gi kita statistika sako, kad surinktosios sumos yra didesnės senųjų amerikiečių, nors jų kaip rinkėjų procentas mažesnis už tremtinių. O šitai gi rodo, kad reikia pažinti ir vietą ir sąlygas, kad rinkliava pavyktų.

Numatyta talka

Rašytoja Nelė Mazalaitė, rinkliavos reikalu kalbėdama į Newyorkiečius per J. Ginkaus radiją, rinkliavos talką palygino su talka kaimynui. Kas gi neprisimena tų šviesių mūsų širdies pavyzdžių,

kai su piautuvu ar dalgiu palinkdavome savo kaimyno pabarėje, rugelių lauke! Kas gi neprisimena, kaip draugiškos rankos sunesdavo gerybių ir supildavo grūdų gamtos nelaimėje nukentėjusiam kaimynui!

Panašiais jausmais dirbo tada Didysis New Yorkas. New Jersey, Yonkers ir Great Necko lietuviai, kurie visą laiką gyvai seka ir domisi New Yorko gyvenimu, ne tik surado rinkėjų, bet juos organizuotomis priemonėmis pristatė New Yorkan talkon.

Juozas Ginkus, kuris nuolat dirba juokdamas, nes sako, kad tada darbas lengvesnis, šį kartą iškrito patį maloniausį pokštą. Pradėjęs savo radijo valandą, jis pranešė apie tebevykstančią rinkliavą, kviesdamas savo klausytojus ją paremti tuoj pat per radiją. Šitai per 40 minučių jo klausytojai suaukavo apie \$300.00.

Rinkliavos reikalą per sakykla garsino ne tik Brooklyn'o ir New Yorko lietuviai klebonai, bet ir svetimaučiai. Štai, Assumption (airių) parapijos klebonas kun. Theodore McLaughlin davė sutikimą, kad ir prie jo bažnyčios rinkliava būtų vykdoma. V. Černienė, E. Minkūnienė, Laimutė Minkūnaitė, 4 metų amžiaus buvusi tremtinė, I. Radzevičiūtė ir O. Valaitienė čia surinko \$286.00. Kunigai McCormack ir Raugasas labai jautriais pamokslais skatino airius remti aukomis šią rinkliavą.

New Yorker viešbutyje penkias dienas būdavo ir aukas rinko U. Bacey, E. Darlys, S. Dryja, R. Mainelytė, S. Čerionė, I. Radzevičiūtė, M. Samatauskienė, P. Šimėnienė, A. Stašinskienė, M. Tubelytė, O. Valaitienė, A. R. Valaitytė, M. Valušienė, M. Varnienė ir P. Vasiliauskienė.

"Kur gi tie jūsų rinkėjai?"

Kiekvienas rinkėjas, pagal rinkliavos Komiteto nutarimą, gaus padėkos diplomą, kas jam, toli gražu, neatlygins sugaišto laiko, bet nors moraliai ji parems, primindamas jam jo laiko auką savo tautiečiui, kurie pakėlė vargą ir skausmą, rinkdami tas aukas, jie garsino gailėstingiemis praeiviais.

"Išėdami į New Yorko gatves, mes rinksime ne tik pinigų varge atsidūrusiems mūsų tautiečiams, bet kartu rinksim ir dėmesį Lietuvai!" — nuolatos kartodavo posėdžio se Rinkliavos Komiteto pirmi-

ninkas Juozas Boley.

Dar gerokai prieš rinkliavą, o paskui ir rinkliavos dienomis ir per jos atidarymą miesto mero įstaigoje, ir apie ją skelbiant per keletą amerikiečių radijo ir televizijos stotis, svetimaučiai domėjosi lietuviams.

BALFo reikalų vedėjas ir uolus Rinkliavos Komiteto talkininkas Petras Minkūnas, kuris rinkliavos dienomis būdavo centre, atsimena ne vieną telefono suskambėjimą, kada, pakėlęs ragelį, išgirdavo: "Girdėjome apie lietuvių rinkliavą, sakysite, gi kur yra tie jūsų rinkėjai, mes norime aukoti!"

Užjūriuose vargantiniams mūsų kraujo broliams laimėjome dešimt tūkstančių dolerių. Tai tie patys, kuriuos keilais maišais rinkliavos kasininkė dr. Aldona Šliupaitė su

1,000 LIETUVIŲ LAUKIA GARANTIJŲ!

Pagal D.P. įstatymą į JAV niai neturi savo gimimo metriką įvažiuoti ir įsikurti 334,000 kv. ir jų dabar negali gauti. BALF pirmininkui lankant Amerikos Konsulatą Londone, Europoje, Iki šiol tuo įstatymu jam buvo pareikšta, kad jeigu tegalėtų pasinaudoti tik 200,000 tremtinių, o apie 134,000 dar būtų teisės ir gali įstatymu pasinaudoti, bet dėl garantijų stoko negali. Jų tarpe yra apie 1,000 lietuvių, kurie mielu noru emigruotų į JAV. Jūs Amerikos Valstybes, jeigu jiems būtų sudarytos garantijos darbams ir butams.

Šiuo metu lietuvių D. P. imigracijos ir įkurdinimo reikalai atrodo šitai: Į JAV atvyko apie 22,500 lietuvių, darbo ir buto garantijų dabar yra apie 4,000; apie 1,000 lietuvių pasiūlyta Europoje, daugiausia Vokietijoje ir Austrijoje, garantuoti, nes neturi giminių ir pažįstamų Amerikoje.

Tiems likusiems Europoje lietuviams reikia padėti ko greičiau, nes jeigu jie negaus garantijų iki 1951 metų vasario 28 d., vargiai kada nors galės į Ameriką atvykti ir apsigyventi šioje krašte.

Į galinčių imigruoti į JAV skaičių įeina lietuviai: Vokietijoje, Austrijoje ir Italijoje gyvena nuo 1939 metų rugsėjo 1 d. iki 1949 m. sausio 1 d.

Anglijoje gyvena lietuviai tremtiniai, kurie karo metu tarnavo Lenkijos kariuomenėje ir turi "Honorable Discharge". Ši klausulė daugiausia liečia Vilniaus Krašto lietuvių. Šiuo įstatymu gali pasinaudoti visi, kurie gyvenant Anglijoje įregistravo Amerikos konsulatuose iki 1950 m. birželio 16 d. pareikšdami norą emigruoti į JAV. Anglijoje gyvenantiems galima sudaryti darbo ir buto garantijas ar Affidavit of Support, pagal reikalą.

Laikinai apsigyvenę kitur, kaip Prancūzijoje, Anglijoje, Švedijoje, Belgijoje, Danijoje, Šveicarijoje, Liuksemburge, Olandijoje ir pan. nuo 1939 m. rugsėjo 1 d. iki 1949 m. sausio 1 d. gali taip pat atvykti pagal darbo ir buto garantijas savo kilmės paprastos kvotos (None-preference) 50% ribose. Šių kraštų lietuviai, ypač kurie gimę Rusijoje, Lenkijoje, Vokietijoje ir kitose valstybėse, kurių neįnaudotos kvotos yra didelės, turėtų pasinaudoti šia taisykle. Žinoma, šiuo įstatymu galės pasinaudoti ir Lietuvoje gimusieji.

Yra atsitikimų, kad tremti-

savo talkininkais aną vėlią naktį gabeno apsaugai į banką. Bet pasipylę New Yorko gatvėmis, laimėjome ir dėmesio Lietuvai. Tūkstančiai praeivių, įmetę savo auką dėžutėn, noriai siekė ranka ženklelių, kurie su BALFo įrašu buvo jiems įteikiami kaip "dovana už dovaną" (anot p. A. S. Trečioko).

"Jiems dar niekas nepastatė laivų atplaukti per Atlantą" — sakė tada Nelė Mazalaitė, kai Didysis New Yorkas Europoje vargantinių varau buvo kviečiamas didžiojo talkon. Talka atsirado ir darbą atliko. Pagalbos laivas jiems yra statomas kiekvieno miesto, kiekvienos lietuviškos kolonijos talka.

Argi ne talka šiandien vyksta, o gal prieš keletą dienų vyko New York'e visų talkininkų atstovams susirinkus. Nežinau, ką jie nutarė. Bet jie nieko kito negalėjo nutarti: Talka yra reikalinga. Ir ton talkon iš už vandenynų mūsų kraujo balsas šaukia tave, mane ir mus visus.

LIETUVIAI PASAULYJE

● **Sidurio lietuviai** Kanadoje savo pamaldas turi Kristaus Karaliaus parapijos salėje. Yra pastatytas altorius, kurį gražiai mūsų žmonės išpuošia.

● **Hamiltono lietuviai** parapijoje (Kanadoje) gražiai veikia vysk. Valančiaus vardo lietuvišką mokyklą, vadovaujama Jono Mikšio.

● **Prof. V. K. Jonynas** iš Freiburgo persikėlė į Mainą, kur prancūzų įstaigose dirba kaip men. patarėjas. Jis yra pakviestas dalyvauti tarptautinėje grafikos parodoje, kuri įvyks šį metų Venecijoje.

● **Argentinoje** prie Aušros Vartų parapijos (Avellanedoje) buriasi daug lietuvių ir statosi namus. Ten išaugs graži lietuviška kolonija.

● **Portugalijoje** šiuo metu dirba šie lietuviai saležiečiai: kun. K. Budavičius, kun. A. Sabas, kun. A. Tranavičius ir br. S. Pilipaitis.

● **Pakistane** išvažiavo lietuviška daktarės Jakševičienės šeima iš Kempteno (Vokietija). Ten gyvenimo sąlygos visai skirtingos nuo mūsų įprastinių, aplinkui niekur nėra nė vieno lietuvių. Ji prašo pažįstamus atsiųsti. Jos adresas: 59 Gwynthomas Road, Rawalpindi, Pakistan.

● **Net Ugnies Zemėje** yra lietuvių. Pačiame Pietų Amerikos smagalyje, kur nuolat siaučia žiaurus klimatas, liūtytys ir darganos, yra du lietuvių saležiečiai: kun. J. Pusičius ir br. Girdzius. Broliukas yra saležiečių spauštuvės vedėjas.

● **Diepholze** veikiančios lietuviškos gimnazijos parėmimas vis daugiau randa atgarsio. Daugelyje vietų susidaro būreliai, kurie apsideda mokesčiais arba rengia siuntinėlius mokiniams.

● **T. Kristanavičius, S. J.**, šiuo metu dirba Popiežiškos Globos Komisijoje ir turi ryšių su aukščiausiomis Vatikano sferomis.

● **Anglijoje**, Mančesteryje, buvo dailių darbų kursai, kuriuos vedė L. Brazdienė. Kursus baigė 17 lietuvių.

● **Australijoje**, Sydnejaus

Sudarę garantijas 26,500 lietuvių, nepalikime vieno tūkstantčio sunkiam ir nežinomam likimui! **BALF Centras.**

Korėjoje 800 našlaičių vaikų evakuoti į Čeju salą. JAV aviacijos daliniai (Air Force) jiems globoti sudėjo \$10,000, o iš JAV atsiųsta 200 dėžių rūbų ir avalynės.

IVAIRENYBĖS

DIDŽIAUSIAS PASAULYJE ŽMOGUS

Žmonės mėgsta sensacijas, gauda žinias ir apie didžiausius žmones, ne darbas, bet savo svoriu ir ūgiu pasižymintius. Tačiau didžiausias pasaulio žmogus jau yra istorijoje. Jis buvo Miles Darden, gimęs 1789, Tar Heel State. Mirė 1857 m. Hendersone. Jis buvo 7½ pėdų aukščio ir svėrė daugiau kaip 1000 svarų. Jo apsiaustu galėjo prisidengti trys dideli vyrai. Iki 1853 metų jis buvo pajėgus dirbti.

priemiestyje, dygsta lietuviška kolonija. Čia apie 20 lietuvių įsigyjo sklypus ir statosi namus.

Į darbą ji vedavo vežimas su dviem arkliais. Buvo du kartu vedę, bet jo vaikai nebuvo tokie dideli, kaip tėvas.

POLO NEGRI

Garsi nebylės filmos artistė Pola Negri, dabar 51 metų amžiaus, šiuo metu gavo Amerikos pilietybę.

MIRĖ PRINCAS

Šveicarijoje Friburgo mieste sausio 13 d. mirė Saksonijos princas Max Wilhelm, sulaukęs 80 metų. Tačiau jis dar 1896 metais atsisakė šito titulo, tapo katalikų kunigu ir vėliau buvo Friburgo katalikų universiteto teologijos profesoriumi.

PASKUTINĖS MOTERŲ MADOS

Paskutinėse moterų madose pastebimos didelės krūtinės iškiptės. Prieš šitą madą pasipylė padoresnių moterų protestai.

TAS PATS, BET KITOKS

Jei kas mums kalba per daug apie kitus, tą paprastai vadiname liežuvininku. Jei jis per daug kalba apie save, tą vadiname pagyrų puodu. Bet jei jis visą laiką kalba tik apie mus, tai tokį laikome geriausiu pasaulyje žmogumi.

Paulius Jukus

(4)

Trys Karaliai

Pasiuntiniai tačiau nesidžiaugė dovanomis. Jiems rūpėjo karalių prašymas.

Kai rūmų džiaugsmas aprimo, jie pradėjo pasakoti, iš kur atkeliavę, ir perdavė savo karalių sveikinimus. Jeigu jo šviesybė yra sveikas, gal atvyktų prie upės kaip anuomet prieš daugelį metų. Ten yra viena paukštė, kuri savo daina lyg balzamu pripildo krūtinę ir grąžina jaunatvę.

Imperatorius susimąstė. Prisiminė šviesias naktis, prajotas tyrais, slapta džiaugsmą, rūsenusį krūtinėje, ir panorą pamatyti savo bičiulius.

Tada pasiuntiniai pradėjo. Jie kėlėsi nušvitę, didžiausiam visų nustebimui paliko visas dovanas, aukso maišus ir mergaites, ir pasiėmė po vieną raudoną rubiną, išskubėję pas savo karalius.

Atėjus laikui, imperatorius pasiėmė gausybę dovanų, didelę palydą ir iškeliavo prie upės. Vėl visi susitiko po medžiavimą. Išskiestom rankom sveikino Baltasis ir Juodasis savo draugą, o šis, brangiuosiose rūbose apsirėdęs, dėjo dovanas ir liepė pastatyti gražiausias padangtes.

Niūriai jis pažvelgė į krašto gilumą. Ten, kur seniau siautėjo vėjai, nešiodami smėlį, dabar žaliavo sodai, stiepiasi namai ir vaikščiojo išsipuošę žmonės. Prisiminė jis visa, kas čia kadaise nutiko.

— Šėsk, bičiuli, pailsėti, jau vakaras, ir tu išgirsi, ko niekada negirdėjai.

Žilvytyje suskambėjo Lakštingala.

— Girdi? Gerai klausyk.

Pradžioje nedrąsiai ji suokė, lyg įstokausdama į savo balsą, ar jis gražiai skamba. Paskui kas kartą garsiau ir garsiau ji šaukė, skundėsi žilvyčiai savo

vienatvę, žvaigždėtom naktim. Kodėl niekas negirdi jos skundo ir jo nepaverčia džiaugsmu? Kodėl tik ji viena, kai visa nurimsta ir upė uždengia naktis, turi savo ilgęs dainuoti? Ir šaukė vakaro tyloje visa savo jėga, rodos, norėdama plyšti ir mirti giesmėje.

Aplinko sklido šventas ramumas. Nakčiai lenkė gėlės galvelės, suglaudė sparnus drugeliai.

— Kaip gera, — kalbėjo Baltasis ir Juodasis, — rodos, neįjauti senatvės, pralinksmėji...

Geltonasis susirūpinęs tylėjo. Išsitraukė pypkę ir užsirūkė.

— Mano pypkė! — pakilo Juodasis.

— Nutilk, netrukdyk giesmės! — draudė Baltasis.

— Jis mano pypkę turi!

— Turiu. Juk pats dovanojai.

— Bičiuli, klysti!

— Visai ne! — ginčijo Geltonasis, — tik prisimink gerai. Padėjai jai ant mano knygu. Norėjai pagal savo papročius dovanoti, ir aš dovanos neatstūmiau.

— Bičiuliai, — krintosi Baltasis, — jums vėl pypkės galvoje! Klausykite, kaip paukštė gieda.

— Parduokite ją man, — pasiūlė Geltonasis, — turiu didelių rūmus, tai galės giedoti kur kas gražiau, negu šitame karklyne.

— Bičiuli, čia jos namai ir lizdelis. Kas drįstų ją parduoti!

— Aš jai duosiu aukso grūdelių. Bus kur kas laimingesnė negu čia!

— Čia jos sodai, upė... Jai užtenka ir uogelių, nenori aukso.

— Nemėgstu, jei kas priešinasi. Duosiu aukso, kiek paneša jūsų kupriai. Pridėsiu žmonių, kurie jums patarnaus.

— Nieko mum nereikia, niekas mum netarnauja!

— Tai kokie jūs valdovai, visai pasenote ir žmonėms apsilėdote.

— Bičiuli, Lakštingalos neparduosime, nelygaut! Klausykimės jos giesmės.

Gustavas Adolfas VI atidaro Švedijos parlamentą (Riksdag)

Kanauninką Feliksą Kapočių pasitinkant

Kalėdų išvakarėse bendrais tremtinių keliais į New Yorko uostą atplaukė laivas, atvešdamas mums Kan. Feliksą Kapočių. Rodos, nebūtų reikalo pristatyti šį populiarų asmenį, kuris kartkartėmis buvo linksniuojamas mūsų amerikiečių spaudoje. Tačiau į šią šalį jis atplaukė kaip tremtinys, už savęs palikdamas virtines darbus, kurie patys prašosi, kad būtų šiuo momentu priminti.

Veržėsi į kaimą, o pateko į miestą

Aukštaitija yra jo kraštas. Zemaitėm — jo gimtinė. Šio krašto parapijose jis ir norėjo veikti kaip kunigas. Vos baigęs Kauno Kunigų Seminariją, jis ten ir atsiduria kaip jaunas ir energingas vikaras. Tačiau neilgai trunka jo draugystė su klebonu poetu Tilvyčiu. Jis pašaukiamas į Kauną. Nenoromis palieka mielus aukštaitius ir gražią gamtą.

Kaune jis vikariauja katedroje, veikia ir plūša įvairiose organizacijose, visu idealizmu atsiduoda "Pavasario" sąjungai, redaguoja jos laikraštį, važinėja su paskaitomis. Tai kelias daugelio mūsų visuomeninkų. Jisai sunkus ir gražus, nes jame buvo daug idealizmo.

1927 metais jis paskiriamas į Žaliakalnį klebonu. Nejaukus tada buvo šis Kauno priemiestis, suskurdęs, prisigėręs lenkiškos dvasios. Ir jo tuometinė bažnytelė buvo tokia mažutė, kad vos talpino porą šimtų žmonių. Kas matė Žaliakalnį prieškariniais metais, tas žino, ką čia nuveikė tas energingas klebonas. Jis pastatė naują bažnyčią, kleboniją, vikariatą. Visas lenkiškas tradicijas išslavė. Jo parapija Kaune buvo pati veikliausia.

Prisikėlimo bažnyčios statytojas

Kaune per Pirmąjį Tautinį Eucharistinį kongresą (1934. VI. 28-29) buvo pašventinti Prisikėlimo bažnyčios pamatai. Bažnyčia turėjo būti tautos panteonas, išreikšti tautos prisikėlimą ir apjungti religinius bei tautinius motyvus. Jo pastangomis ir rūpesčiu šis

paminklas augo nuo pamatų į aukštį ir 1940 metais jis turėjo didelį bokštą. Betruko tik vidaus įrengimų, bet karas ir okupacijos viską su-trukdė. Tais pačiais 1940 metais jis buvo pakeltas į Kauno kapitulios kanauninkus. Vyriausybei negausiai remiant šią statybą, jis visokiais būdais rinko aukas. Įdomiausias ir daugiausia pritarimo radusios buvo "plytelės", kurias iš savo santaupų pirkto ir mokslėiviai ir kaimo jaunimas.

Kan. F. Kapočius vienas iš pirmųjų kėlė švenč. Jėzaus Širdies kultą Lietuvoje. Jo išpopuliarintas virto viešo tautos pasiaukojimo švenč. Jėzaus Širdies Pirmojo Eucharistinio kongreso metu. (Visi šie dokumentai yra įmūryti Prisikėlimo bažnyčios pamatuose). Jo pastangomis taip pat buvo rengiamos šio pasiaukojimo metinės Karo Muziejaus didžiojo salėje.

Bavarijos kaimelyje

1944 m. vasaros įvykiai jį atbloškė į Vokietiją. Susirado ramią vietelę Bavarijos gilumoje Degendorfe ir ten tyliai laukė karo pabaigos. Tiksliai tiktai tremtinių manė, kad kapituliacija atneš laisvę, kad visi galės grįžti namo. Tačiau gyvenimas riedėjo kitaip. Tremtinius UNRRA organizavo į stovyklas, vienus išleido namo, kitus paliko. Visiems pradėjo aiškėti, kad kareivinėse teks ilgiau pagyventi.

1945 metais lapkričio mėn. atvažiavo į Vokietiją Vatikano Misija, vadovaujama arkivyskupo Carlo Chiarlo su atskirų tautų atstovais. Šios Misijos uždavinys buvo sutvarkyti karo pabėgėlių religinius bei moralinius reikalus. Taip Vokietijoje buvo įkurta III Popiežiaus Misija su Tautinėmis Delegatūromis. 1946 m. sausio 18 d. Lietuvių Tautinių Delegatų Vokietijoje ir Austrijoje ir buvo paskirtas Kan. Feliksas Kapočius.

Tautinis Delegatas

Šioji Tautinė Delegatūra turėjo didelės reikšmės mūsų tremties religiniame gyvenime. Paprastai kiekvienas ti-

kintys, kur nors iškeliavęs, turi įsijungti į tą vyskupiją, kurioje jis gyvena. Taip ir lietuviai būtų turėję įsijungti į vokiečių vyskupijas. Tautinė Delegatūra, nors ir buvo išimties stovis, tačiau ji leido išaugti lietuviškoms parapijoms, įgalino visas kolonijas ir tose sunkiose sąlygose aptarnauti lietuviškais kunigais. Be to, tai buvo vienintelė lietuvišką įstaigą, pripažintą, gerbiama ir remiama visų to meto veikusių valdžių. Todėl visi tremtiniai su meile ir pagarbą žiūrėjo į šią Tautinę Delegatūrą, rado joje užuovėją ir globą ir patys, kiek išgalėdami, rėmė.

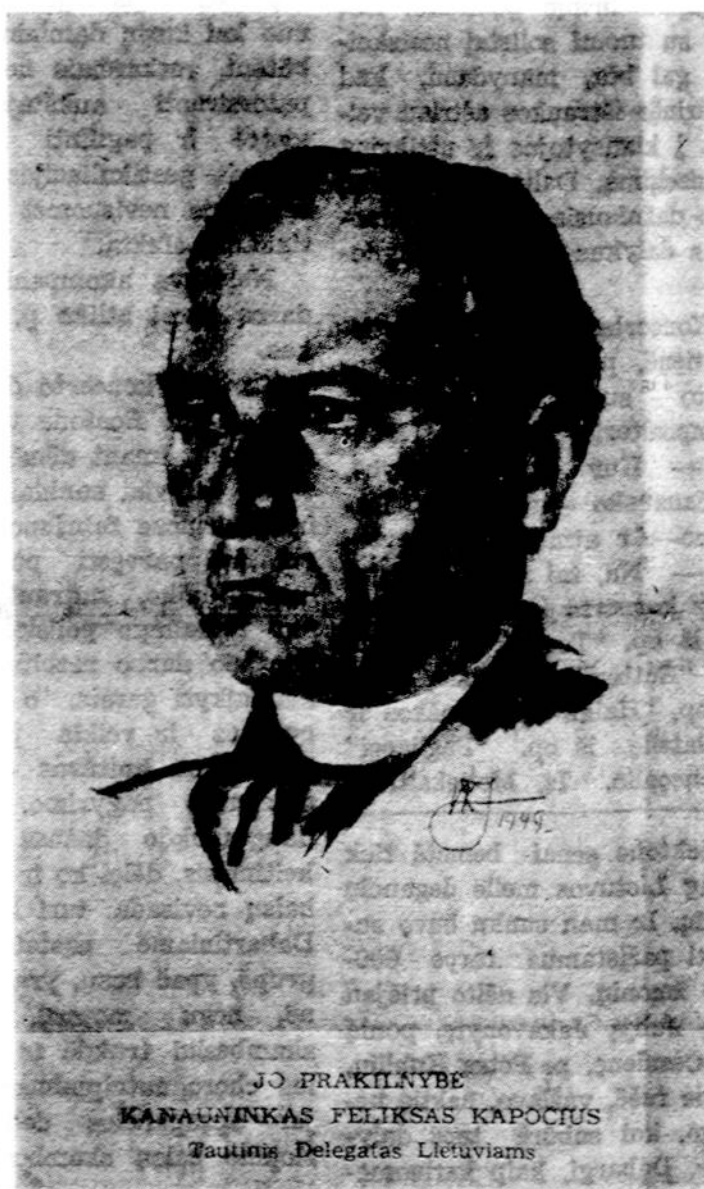
Kan. F. Kapočius, pradėdamas savo sunkų darbą, pasikvietė padėjėjus: kun. J. Avižą — kanclerio pareigoms, kun. dr. J. Gutauską religinio auklėjimo reikalams, kun. A. Sidlauską — teisės patarėjo pareigoms, kun. prof. St. Vlią — pastoracijos ir religinės spaudos reikalams. Kiek vė-

liau į ją įsijungė kun. dr. J. Vaišnora, M.I.C. (1948 m. balandžio mėn.) Katalikiškos Akcijos reikalams ir kun. S. Morkūnas — ekonominiams reikalams.

Pradžioje Delegatas apsigyveno Wiesbadene (Frankfurterstr. 14.), bet tu pačių metų (1946) birželio 22 dieną persikėlė į Kirchheim-Teck (Steingastr. 18), kur ir išbuvo iki savo išvažiavimo.

Organizuojamos lietuviškos parapijos

Tuoju po karo Vakarų Vokietijoje ir Austrijoje buvo keliolika tūkstančių lietuvių ir apie 230 kunigų. Jie visi buvo daugumoje sugrupuoti į stovyklas. Pagal jas buvo kuriamos ir lietuviškos parapijos, tiesa ne kanoniška forma, bet praktine administracine prasme. Stovykloms buvo paskiriami kapelionai, jų pagalbininkai, leista, kur tik galima, įkurti savas koplyčias, įvesta visos metrikų knygos, įsteigta bažnytiniai komitetai, atgaivinta bažnytinės brolijos. Visos parapijos buvo paskirstytos į dešimtį tautinių dekanatų.

JO PRAKILNYBĖ
KANAUNINKAS FELIKSAS KAPOČIUS
Tautinis Delegatas Lietuviams

Sunormuojami santykiai

Po karo lietuviškoje visuomenėje vėl prasiskleidė įvairūs organizaciniai gyvenimas. Kan. F. Kapočius visur aktyviai dalyvauja. Bazuodamasis ant plačios katalikybės ir jungdamas tautiškumą su religingumu, sugebėjo prie savęs patraukti plačius sluoksnius, turėti teigiamos įtakos visose to meto organizacijose. Jo pastangomis skautams buvo grąžinti kapelionai, o per juos — religinis auklėjimas.

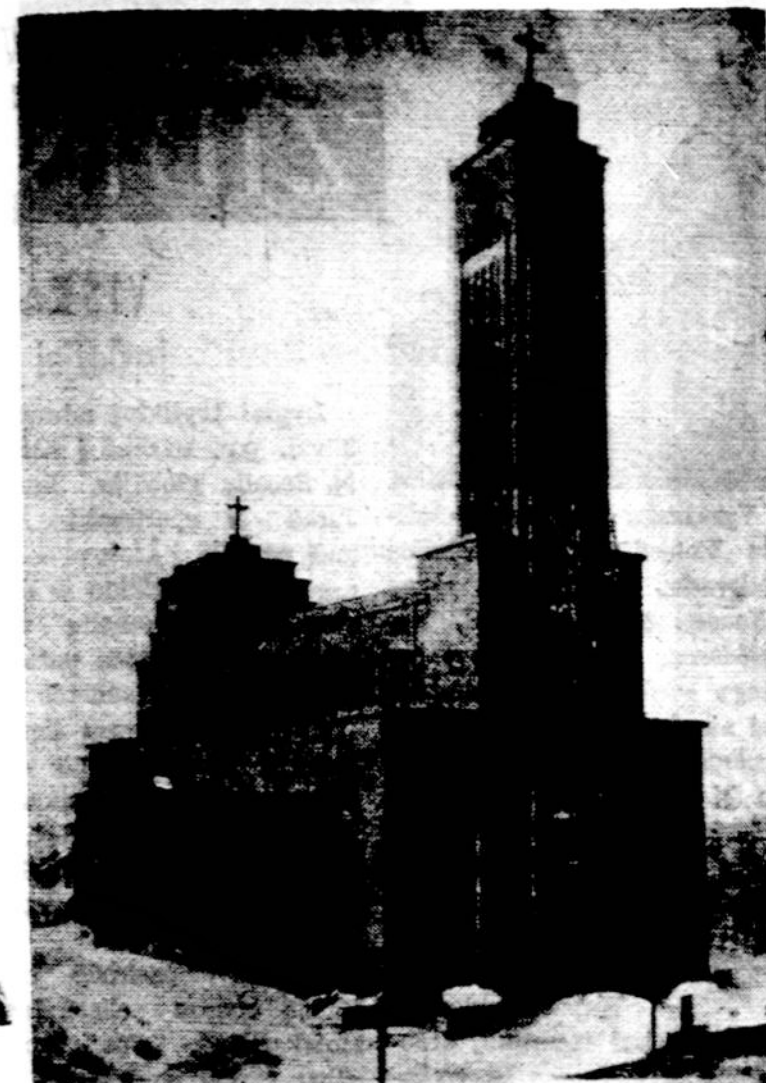
Skleidžiantys visoms organizacijoms, tremtyje buvo atgaivinta ir Katalikiškoji Akcija. Ji nebuvo pakartota senuoju lietuviškuoju būdu, bet buvo visai iš naujo perorganizuota, jos pagrindas padedant ne organizacijoms, bet pačią parapiją ir ją apjungiant įvairiais branduoliais. Nors emigracija ir trukdė išvystyti šį planą iki galo, tačiau beveik visose stovyklose paskutiniu metu veikė Kat. Akcijos branduoliai. Ši Kat. Akcijos schema, kurią patiekė Delegatūra, yra verta dėmesio ir taktinėna visose lietuvių parapijose.

Rašto rūpestis

Karo griuvėsiuose pradėję sukliūzti, tremtiniai neturėjo nieko, nei lietuviškos maldaknygės. Susiorganizuojamos mokyklos buvo tikros vargo mokyklos, kur trūko ne tik knygų, bet ir rašomųjų medžiagų. Delegatūros buvo rūpestis — duoti mokykloms vadovėlius. Didelėmis kun. prof. Ylos pastangomis buvo išleista 24 leidiniai, skirti mokykloms ir visuomenei pačiais svarbiausiais religijos bei auklėjimo klausimais. Čia reikia atžymėti visų T. Totho lietuviškai išverstų knygelių pakartojimą. Tuo metu jaunimas neturėjo tinkamos iškūtos, kuri juos auklėtų ir idealistiškai nuveiktų. (Šios knygos ir dabar mūsų jaunimui yra didžiai vertingos!)

Statistika

Kun. F. Kapočius per savo darbo metus yra aplankęs 113 stovyklų bei kolonijų, kai kurias didesniąsias net po kelis kartus; suteikęs Sutvirtinimo sakramentą 390 vaikų; dalyvavęs 3 pasitarimuose su visais Tautiniais Delegatais; dalyvavęs 32 suvažiavimuose

Prisikėlimo bažnyčia Kaune

bei konferencijose, kur buvo svarstomi religiniai, kultūriniai bei socialiniai reikalai; su savo bendradarbiais yra paruošęs ir išleidęs 33.525 raštus.

Rėmėjai

Šis didelis ir sunkus Kanauninko Kapočiaus darbas buvo remiamas pačių tremtinių. Įvairios organizacijos ir tremtiniai savo išgalėmis padėjo Tautinei Delegatūrai. Su didžiausia parama atėjo Amerikos lietuviai. Uoliausi jos rėmėjai buvo prel. J. Balkūnas ir kun. P. Juras.

Pakeičiama iškaba

Su 1949 metų sausio 1 d. visos Tautinės Delegatūros buvo uždarytos ir buvo įvesta senoji nusistovėjusi Bažnyčios tvarka. Tačiau tautiniams reikalams tvarkyti buvo sudaryta Vyriausiojo Sielovados Tvarkytojo įstaiga, t. y. susiaurintomis teisėmis perorganizuota pati Delegatūra. Nors buvo iškaba pakeista, bet pats darbas nesikeitė. Vokiečių vyskupai davė pilną laisvę savarankiškai tvarkyti lietuviškuosius parapijų reikalus.

Pasitraukia iš pareigų

Praeitų metų vasara labai apretino visas stovyklas. Didesnė žmonių dalis išemigravo. Vyriausioji Sielovados Tvarkytojo įstaiga nebegalėjo išlaikyti. Tada kan. F. Kapočius, susitaręs su Vatikano įgalotiniu prie Vokietijos vyriausybės, lapkričio 1 d. savo pareigas perdavė kun. Al. Bernatoniui, OFMCap, kurį pažadėjo remti kapucinų vienuolynas.

Amerikoje kartą jau buvo

Kan. F. Kapočius Amerikoje yra buvęs 1931 metais ir čia 9 mėnesius rinkęs aukas Prisikėlimo bažnyčiai. Dabar jis atvyko kaip tremtinys, už savęs palikęs penkerius metus didelio darbo, kuris atžymėjo visą mūsų religinį gyvenimą tremtyje. Jo darbai dar nebaigti: Kaune dar laukia Prisikėlimo bažnyčia savo statytojo ir šeimininko.

Šitoje naujoje žemėje linkime Kan. Feliksui Kapočiui ir toliau su ta pačia energija dirbti, kurti planus apie Tautinės šventovės atgaimą ir visoje mūsų išeivijoje skleisti religinį ir tautinį Prisikėlimą.

A. Dž.

Danguje mirgėjo žvaigždės ir pyne sapną. Sugulė karaliai ir svajėjo, kaip eina angelas per žemę ir užmigdo akis.

Geltonasis tik vienas vartėsi neramus.

Pabudę karaliai neišgirdo Lakštingalos balso ir nerado draugo. Žilvyčių krūmas buvo išlaužytas, lizdelis išdraskytas. Ilgai jie žiūrėjo į upę, bet niekur nesimatė laivų.

Suėjo žmonės ir sustoję raudėjo, kas juos džiugins, kas vakare suves čia jaunuosius svajoti ir ilgėtis? Kas prieš aušrą budins ir linksminis giesmele? — Niekas, niekas, — šlamėjo vieniši krūmai, merkdami šakas į vandenį.

Karaliai žiūrėjo į rytus ir liepė rikiuoti kariuomenę.

Geltonasis, parvykęs namo, pakabino Lakštingalą aukštiname narve ir sušaukė visus dvariškius, ministrus ir tarnus.

— Paklauskite, kaip ši paukštė čiulbės!

Sėdosi pats į sostą, apsuptas ministrų, aplink ant grindų sutūpę visos dvaras. Visi nutilę žiūrėjo į aukštinį narvelį, į paukštę ir laukė, kol ji pragys. Bet Lakštingala nutūpė ant sidabrinio virbalėlio ir tylai nusisuko į vakarus, kur liko jos tėvynė.

— Giedok, paukštyte, čia tau kur kas geriau, negu žilvyčių krūmuose.

Lakštingala papurtė sparnelį ir nieko neatsakė. Imperatorius liepė paberti auksinių grūdelių. Tegu palsea, tada jos giesmė bus gražesnė.

Tarnai pabėrė aukso trupinių, bet Lakštingala nė nepažvelgė į jų žvilgesį.

— Ir kodėl tu nečiulbi? — klausė imperatorius, — sakyk, ko nori, visko gausi, tik džiugink mane.

— Nėra man laisvės, — atsakė Lakštingala.

Liepė ją išleisti iš narvo. Paukštė apsupo ratą ir nutūpė ant lango. Visi nusišypsojo, nusisuko į ją ir laukė, kol prisivers snapelis. Ministeriai gūšėjo pečiais ir kalbėjo imperatoriui:

— Tokia maža ir pilka paukštė, ką ji gražaus gali pačiulbėti.

— Aš pats girdėjau ir netikėjau. O gieda labai gražiai, kažką brangaus primena.

Vėl visi nutilo, sulaukė net kvapą, bet Lakštingala negiedėjo.

— Paukštė, atsimink, kad esi pas mane, ne pas tuos. Čia nėra juokų: giedok!

— Tu išvežei mane, sugrovei lizdelį...

— Bet kokius rūmus tau dovanoju! Giedosi ar ne!

— Ne!

Užsirūstino imperatorius. Liepė uždaryti į narvą ir neduoti leisti.

— Pračiulbės ji vieną kartą, nežino manęs...

Lakštingala tupėjo tyli narvelyje ir žiūrėjo į tą šalį, kur liko jos žilvytis.

Atėjo į rūmus vakaras ir gili naktis. Salėse nutilo muzika, dainos, mergaitės suglaudė vualinius drabužius, palaistė kvepalais ir padėjo nakčiai. Minkštuose goliuose ilsėjosi imperatorius su savo ministrais.

Tik vieni tarnai liūdėjo, prisiminę lakštingalą. Jie nešė duonos trupinių, bėrė į narvelį ir kalbėjo:

— Giedok, Lakštingala, giedok, juk tu mirsi badu...

— Geriau mirti, negu čia gyventi, — atsakė Lakštingala.

Ryčnety atėjo imperatorius, rūstus žvilgį į paukštę ir tarė:

— Giedosi ar ne?

— Ne!

— Tai ir badauk!

Greit rūmus pasiekė žinia, kad didelės kariuomenės su dviem karaliais ateina vaduoti paukštės. Imperatorius nusijuokė, paglostė barzdą ir kalbėjo Lakštingalai:

— Girdi, ateina tavęs vaduoti tie du juokdariai. Pačiulbėk, tai leisiu grįžti.

Lakštingala tylėjo. Užsirūstino imperatorius, liepė paplauti ir pusryčiams iškepti.

Ministeriai lenkėsi susirūpinę ir klausė, ar nereikia siųsti jų nenugalimas kariuomenes ir išvyti svečius. Tačiau imperatorius liepė atkelti visus vartus, su gėlėmis pasitikti ir valdovus vesti tiesiai pas jį.

Susirūpinę tarnai lakstė po rūmus, ieškodami peilio. Jo niekur nerado, nes naktį patys buvo suslėpę ne tik peilius, bet ir visus kalavijus. Imperatorius liepė kirste nukirsti galvą. Lakstė tarnai ir ieškojo kardų, kol abu karaliai atvyko į rūmus.

Geltonasis juos pasitiko su didele iškilme, sodino šalia savęs ir aukso krėslus ir džiaugėsi.

— Bičiuli, gražiai gyveni, bet elgiesi negražiai. Kur Lakštingala?

— Ta kvailioji paukštė? — nusijuokė Geltonasis.

— Tu išlaužei žilvyčių krūmą ir ją pagrobei.

— Bičiuliai, klystate. Aš esu teisingas ir geras valdovas. Tik jūs nežinia, kaip valdote, kad tokios istorijos atsitiko: pati paukštė negalėjo pas jus gyventi. Girdėjote, kaip ji liūdina čiulbėjo. Manote, kad iš laimės, iš džiaugsmo, Aš dar turiu širdį, susigraudėnu. Ir pati Lakštingala mane įvertino. Vos tik pakilau apyaušry, ji ir tarė man: pasiimk mane kartu, man čia sunku gyventi. Pati nutūpė ant mano rankų.

— Netiesa! — ginčijo Baltasis ir Juodasis. — O kodėl išlaužei žilvytį.

— Prašė lizdelį paimti!

— Bičiuli, užteks pasakų, grąžink paukštę!

— Gerai! Sumaniau ją pusryčiams paplauti. Tarnai tuoj atneš, ir mes suvalgysime... — jis suplojo delnais ir liepė atnešti Lakštingalą.

Tarnai atnešė narvelį su paukšte. Vos ji pamatė savo valdovus, suplakė sparneliais, daužėsi į virbalus ir gailiai sugiedėjo.

Užsirūstino Geltonasis, kam tarnai nepapiovė, pradėjo barti ir grąsyti bausmėmis, bet Baltasis ir Juodasis jį nutraukė:

— Kodėl taip elgiesi, bičiuli? Kodėl jos neišleidai į

laisvę? Tavo žemėje taip liūdina žmonėms gyventi, bet tau gera. Atvežėm knygas, kurias kadaise pamiršai. Pasiskaityk ir kitus pamokyk.

— Nereikia man jų!

— Bet testamentu, kuriuo man pavedė valdyti pasaulį, yra aiškiai pasakyta, kad pagal knygas...

— Aš pat parašiau savo knygas ir pagal jas valdau.

— Kodėl tu taip darai, bičiuli, juk jos — ne tos...

— Todėl, kad Dievas neteisingas, — užgraudė Geltonasis.

— Nepiktžodžiauk!

Sunki tylą pripildė rūmus. Drebejo visos dvaras, kokioje rūstybėje pakils jų imperatorius.

— Bičiuli, — kalbėjo Baltasis ir Juodasis, — kelkis iš sosto, čia turi sėdėti, kuris skaitys šventas knygas ir pagal jas valdys.

Rūstu pašoko Geltonasis ir liepė kareiviams ištraukti kalavijus. Šie griebė už makščių, bet jos buvo tuščios. Tada bėgo ir šen ir ten, o tuo tarpu Baltojo ir Juodojo kariuomenė ėjo į rūmus ir apsupo sostą.

— Eime pas mus, mokysime tavo žilą plauką...

Baltojo ir Juodojo kareiviai išsivedė Geltonąjį imperatorių.

Karaliai atidarė Lakštingalos narvą. Ji buvo išvargusi, sukrutintais sparnais. Užpylė balzamo ant jos žaizdų, padėjo delnan ir kalbėjo:

— Mes nešime tave, kur supasi žilvytis, giedok, Lakštingala, giedok!

— O kas pastatys man namelius?

— Mes, tik giedok!

— O kas sugrąžins man vaikus?

Karaliai tylėjo. Ir visos rūmos buvo pilnas tylos.

Karalių akyse suspindėjo ašaros. Viena jų nusirito per skruostus ir nukrito ant Lakštingalos žaizdų.

Ji pakėlė galvą ir pragydo — — —

Paulius Jurkus.

(Galas)

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUOSE

VISKAS SENELEMS... Išpūdžiai iš koncerto Brocktone

Lygiai tryliktoji minutė po 3 val. p.p. užkopė į sceną J. N. Seselių globėjas, kun. Pr. Juras ir sparnuotu žodžiu mus perkėlė į Lietuvą — Dainavos šalį. Sveikino ir dėkojo visų lietuvių senelių vardu, kurios gyvens tose patalpose, kurioms aukos sudėtės.

Savo atsilankymu lietuvių pagerbė ir Brocktone miesto mayoras Clifford. Reikia manyti, lietuviai jį pagerbs per sekančius rinkimus, kai balsuos už tuos, kurie lietuvių palaiko.

Scenoje pasirodė buvusi Kauno operos solistė Izabelė Motiekaitienė. Jos tautiniai rūbai maloniai nutiekė lietuvių ir jų svečių aki, o kai salė prisipildė jaunystės sapnų gražybėmis — tai ir ausis susižavėjo. Išgirdus dainos maldos žodžius „Oi Dievuliau, kad galėčiau kaip paukštis

parmė lietuvišką gimnaziją Diepholze.

● **Lietuviai teisininkai** Detroit, Mich. susiorganizavo ir savo draugiją, kurioje lavina savo profesijoje, gilindamiesi į Amerikos įstatymus.

● **Dr. Albinas Šmulkštys** atvyko iš Vokietijos pas savo brolių dr. Vincą ir Waterbury, Conn. Dr. Albinas Šmulkštys baigė Tuebingene mediciną, labai daug padėdamas visiems studentams, jis įgijo plačių pažinčių. Nuostabiū būdu jis iš Vokietijos pačiais sunkiaisiais laikais nukeliavo į Romą, o vėliau į Palestiną.

● **Dr. K. Cirtautas**, profesorius Erlangeno universitete Vokietijoje, atvyko į Ameriką ir apsigyveno Brooklyne.

● **Clevelande, Ohio**, nuo sausio mėn. vidurio pradeda dėstyti liuanistiką Šv. Jurgio parapijos mokykloje.

● **Brooklyne** susidarė vyrų kvartetas — Aitvarai. Vadovauja muzikas Mrozinskas. Pirmas pasirodymas įvyko sausio 14 d.

● **Broliai Mekai**, Jonas ir Adolfas, rašytojai, Brooklyne pradėjo sukli lietuvišką filmą. Joje bus vaizduojamas DP gyvenimas nuo išlipimo laive iki namuko ir automobilio.

● **Muzikas A. Vaiciūnas** yra įsikūręs Petersone, N. J., kur jis eina vargonininko pareigas šv. Jono katedroje.

● **Detroit, Mich.**, Lietuvių mokytojų draugija taip pat

skraidyti, norėjos sakyti: „lėkčiau į Tėvynę nors griuvėsių pamatyti, o Sibire — savųjų“... Ilgai atminsiu ir dainininkės melyną akis. Mano jaunos kaimynės norėjo dar paklausti tos gegutės adresą, kad nors vieną piršlį galėtų ir joms iškukuoti. Jos prižadėjo ir vartų neužkelti, ir šūnis prižiūrėti, jei tik gražus lietuvis atvyktų...

Jai akompanavo kompozitorius — dirigentas muz. Jeronimas Kačinskas. Kaimynai negalėjo suprasti, kad tokiam neaukštame ir laibame ūgyje slypi, tokia didi dvasia...

Jaunoms širdims patiko Stasys Liepas, Vilniaus operos solistas, nes dainavo, kad nereikia pasogos, „tik reikia tavęs jaunos“. Ypač iš DP neturi didelių pasogų!

Senesniejiems labiausiai patiko choras, nes ir jie laukia, „kad išauštų skaidri dienele Lietuvai“ ir galėtų „širdingai tarti jai labą rytą“.

Po pertraukos Stasys Liepas nuvedė mus į Ispaniją, į Sevilijos miestą. Taip gyvai parodė kirpėją, kad tik žirklių ir šukų betruko... Net 3 kartus kvietė, kad ateitų su žirkliams, bet pasirodė su „Blusa“.

Pailsėjusi solistė Izabelė Motiekaitienė, sugrįžo ir skraidė kaip „plastakė“ — „Butterfly“, ir angliškai, ir lietuviškai, ir itališkai.

Choras gražiomis varsonis piešė Lietuvą: prazvingo žirgeliai anoj pusėj ežerėlio, gražiam rudenėly, pas motinėle... Dainos tos pačios, tik kiek žodžiai kitokie, — tarė Mrs. Antulionienė iš Stoughtono, pirsiminius prieš 48 mt. dainas Lietuvoje.

Ponią Savickienę žavėjo St. Liepas netik Ispanijoje, bet ir Lietuvoje. Mat, nebūt tu moteriška širdis...

Gerai pasakė kun. Pr. Juras, kad lietuvių būl Amerikoje klestės, kol lietuviška daina skambės. Man dar noris išgirsti netik liaudies dainų, bet ir Maironio: „Jau slava sukilo“, „I darba...“ Gal vėl užvirs lietuviškas kraujas į vieningą kovą su Lietuvos pavergėjais.

Erdvi High School salė

BROCKTON, MASS.

Sekmadienį, sausio 23 d., tuojau po mišparų įvyks LDS 2-ros kp. metinis susirinkimas parapijos salėje. Prašome visų narių būtinai dalyvauti, nes šiame susirinkime bus renkama nauja valdyba ir kiti svarbūs reikalai.

Ta proga prašome narius, kurie dar neužsimokėję už organą „Darbininką“, prašome šiame susirinkime užsimokėti.

Valdyba.

● Sunkiai serga kun. Pr. Strakauskio motina. Sekmadienį, sausio 21 d. jai suteikta Paskutinis Patepimas.

● Trečiadienį, sausio 24 d., 7:30 val. vakare, parapijos sal., Federacijos susirinkimas.

LIETUVIŠKAS KONCERTAS

Sausio 14 d. Brocktone, High School auditorijoje, Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų 25 metų jubiliejui paminėti, Kongregacijos Rėmėjų Draugija suruošė koncertą. Koncerte dalyvavo: dainininkai — Izabelė Motiekaitienė (iš Chicago), Stasys Liepas (iš Bostono) ir Bostono šv. Petro lietuvių parapijos choras, kompozitorius Jeronimas Kačinskas vadovaujamas. Choro vadovui teko ir pareigos akompaniatoriaus.

Koncerto atidarymo žodyje kun. Pr. M. Juras apibūdino lietuvių liaudies muzikos ir tautosakos charakterį. Koncertas daugumoje programos ir buvo lietuviškas. Tačiau solistai neapsėjo be populiarių Lietuvoje operinių arijų. Pravartu pažymėti, kad tos arijos, operoje kaip veiksmo dalys, estradoje nustoja daug efekty, nes joms pritrūksta sceninio veiksmo, dramatinio pagrindo išreiškiančio nuotakai ir pagaliau orkestrinio kolorito. Koncertinė estrada labiau tinka taip vadinamos romansinės muzikinės literatūros kūriniams, nes juose turinys įvairusnis, labiau užbaigtas ir daugiau lirinio pobūdžio. Deja, su tomi solistais nesiskaito, gal būt, manydami, kad operinės ištraukos aštriau veikia į klausytojus ir užtikrina pasisekimą. Dainai jie teisūs, nes dažniausia publika į žinomus dalykus lengviau reaguoją.

Koncertą pradėjo Iz. Motiekaitienė, pirmojo daly koncerto sudavinusi lietuvių kompozitorių kūrinius: Nabažo — Kur sapnų grožybė, Kačanausko — Gedumas, Račiūno — Ar atminsi? ir Kavėko — Na, tai kas? Antrojo daly koncerto sudainavo maldą iš op. „Tosca“ ir ariją iš op. „Butterfly“ Puccini, ariją iš op. „Falka“ Moniusko ir Ballatellę iš op. „Pagliacci“ Leoncoallo. Iz. Motiekaitienė

Brocktone senai bematė tiek daug Lietuvos meile degančių veidų. Ir man sunku buvo surasti pažįstamus tarpe 600-700 žmonių. Vis dėlto priėjau p-lę Juliją Jakavonytę, ponį A. Cesnienę, p. Petrą Kubilių, kurie rašė, važiuavo, naktis nemigo, kol subūrė tuos dalyvius. Dabargi, kaip kariuomenės vadai, laimėję mūšį, rinko laurus: kiekvienas norėjo juos pamatyti ir pasakyti: „puiku, žavėtina“...

O seselės? Jos prie altoriaus iškėlė rankas prašė: „Jei Tau patinka, Dieve, kad mes globojam senelius ir senes, ir mokinam jaunuoles ir vaikelius, tai laimink visų pastangas: duok, kad diena būtų graži, kad pasisektų, kad būtų patenkinti. Juk tai Tavo garbei, juk tai Lietuvai, lietuviams!“

Viskas buvo gražu! Man atrodė dailiai, kai padėkos gėlės per scenos rampą — kraštą kėlė, kai kaire ranka sveikino. Juk taip nuoširdų ir lietuvišką, lyg Iz. Motiekaitienės prie krūtinės prisegta gėlių puokštė...

Vykom į namus pasiryžę kitą kartą atvykti ir kaimynams pasakyti, kad daina sukelė jėgų ir pasijūzimo dirbti ir vargti Tautos reikalams.

Mik.

KATALIKŲ SEIMELIS

Prašoma visi Federacijos skyriai ir visos katalikiškos organizacijos išrinkti atstovus į Naujosios Anglijos Katalikų seimelį, kuris įvyks š. m. vasario 25 d. Nekalto Prasidėjimo šv. Patekės lietuvių parapijos svetainėje Cambridge, Mass. Nuširdžiai kviečiame dvasiškius ir pasauliečius seimelyje dalyvauti.

V. J. KUDIRKA, Apskričio Pirmininkas.

NORI PAREMTI VIENUOLYNĄ

Waterbury, Conn.

Cia yra susidaręs komitetas, norįs suorganizuoti kiek lėšų Nekalto Prasidėjimo Seselių vienuolyno koplyčios (Putname, Conn.) statybai paremti. Komiteto garbės pirmininku yra šv. Juozapo parapijos klebonas kun. J. Valantienė, pirmininku — Dr. V. Šmulkštys, nariais — komp. A. Aleksis, P. Meškūnienė, P. Šapranienė, M. Kalinauskienė, P. Šuopytė, P. Jakubauskas, V. Vaitkus, J. Muraška, V. Petruskevičius ir k.

Sausio mėn. 28 d. — sekmadienį šv. Juozapo parapijos mokyklos salėje įvyks vakaras, kurio pelnas skiriamas minimos koplyčios statybai.

Vakaro programoje numatyta: informacijos, prakalbos, deklamacijos, dainos, tautiniai šokiai, įvairumai ir k. Kalbėtojai vakaro svečius supažindins su šio vienuolyno darbas ir rūpesčiai. Svečiams žodelį tarsianti ir vienuolių atstovė. Tikimasi dar pamatyti ir seselių auklėtinių pasirodymus.

tumas choro sunkokas, choras nevisados tinkamai reaguoją į detalizaciją frazavimo.

Choras lygiai su solistais buvo klausytojų lydimas gausiais aplodismentais.

Reikia pasakyti, kad skaičius atsilankiusių į koncertą klausytojų buvo nelauktai didelis ir nemaža salė buvo maž perpildyta. Tai rodo, kad tokie koncertai pasisekimą turi ir turės. Taigi jų daugiau! Mūsų lietuviškai kultūrai ir tautiškajam išsilaukymui jų reikšmė neįkainuojama. J. G.

Po programos bus šokiai. Šokiams gros orkestras. Buftė kiekvienas galės skaniai pavalgyti ir atsigaivinti.

Tikimasi, kad į vakarą atsilankys daug lietuvių, nes be įdomios programos, gerų orkestro ir sotaus bufeto juos ten trauks, svarbiausia, kilnus tikslas: paremti lietuvių vienuolių įsikūrimą Amerikoje.

Visi jaučia, kad Putname išdygsta svarbi šventovė, skiriama Dievo tarnybai ir lietuvių palaikymui.

Waterburio ir apylinkių lietuvių, atsilankę į šį vakarą, turės tinkamą progą parodyti savo gerą širdį ir kiek paremti svarbų šio lietuviškojo vienuolyno darbą.

V. Kom.

Mirė Edvardas Miškinis Gardner, Mass.

Sausio 2 d. po sunkios ligos mirė Edvardas Miškinis, 65 m. amž. Kilęs iš Lietuvos, Vilniaus Krašto, Marcinkonių bažnytkaimio. Jo žmona Petronė Magziliūtė mirė praėjusiais metais rugpjūčio mėn.

Velionis Petras Miškinis išgyveno Amerikoje 46 m. Priklaušė prie šv. Petro ir Povilo Lietuvos sūnų draugijos ir Nashua, N. H. šv. Kazimiero draugijos.

Laidojamas buvo iš arių bažnyčios arių kapuose. Paliko nuliūdusias 4 dukteris, 5 anūkus, brolių Antaną Monteloke, Mass., 2 brolius Lietuvoje ir daug draugų. Teilsis ramybės. Tegul suramina Dievas jo likusius artimuosius.

K. J. Nadzeika.

SKAITYKITE IR REMKITE LIETUVIŠKĄ KNYGĄ

Sąrašas pažymėtos knygos labai atpigintos

- METRASTIS**, išleistas Tėvų Pranciškonų Šventųjų Metų proga. Ši įdomi 224 psl. knyga liečia pačius aktualiausias lietuvių tautos religinius ir kultūrinius klausimus. Joje yra daug beletristikos ir poezijos. Kainavo \$2.50, parduodama \$1.00
- KUR BAKČE SAMANOTA**, Ant. Vaičiulaitis. Beletristikos kūriny. 288 psl. Išeido Kultūros Institutas. Kaina \$2.00
- NEMUNO ILGESYS**, J. Aistis. Nauja eilėraščių knyga. Išeido TT. Pranciškonai. Kaina 50c.
- POEZIJA**, Jurgis Baltrušaitis. Išeido Kun. Pr. Juras. 270 psl. Kaina \$1.00
- KVIESLYS I LAISVĘ**, Jonas Kmitas. Eilėraščių knyga. 352 psl. Kaina \$1.00
- VYTIS IR ERELIS**, Jonas Kmitas. Apsaka. LDS leidinys. 576 psl. \$1.00
- VAI LĖKITE DAINOS**, Paruošė Kun. J. Dabrilas. Išeido Kun. P. Juras. Idėta 200 gražiausių dainų. Kaina \$1.00
- LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA**, Paruošė Kun. Dr. J. Starkus. 208 psl. Kaina \$1.50
- ANGLISKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS**, Paruošė A. Herlitas. 490 psl. Kaina \$3.00
- NAUJAS TESTAMENTAS**, Vertė Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Išeido Kun. Pr. Juras. Kaina \$2.00
- Audeko aparais \$3.00
- SVENTŲJŲ GYVENIMAI**, Išeido Kun. Pr. Juras. Kiekvienai metų dienai skiriamas vieno šventojo aprašymas. Knyga paveiksluota, įršta kietais viršeliais. 936 psl. Kaina \$2.00
- KRISTAUS SEKIMAS**, Tomas Kempietis. Iš prancūzų kalbos vertė O. Labanauskaitė. Išeido Kun. Pr. Juras. 424 psl. Kaina \$2.00
- SV. PRANCIŠKUS ASYZIETIS**, T. Damazas Daveau, O.F.M. Išeido TT. Pranciškonai. Verta įsigyti kiekvienam, norinčiam susipažinti su šv. Pranciškaus gyvenimu ir darbais. 178 psl. Kaina 50c.
- SV. PRANCIŠKAUS PĖDOMIS**, T. Pr. Bizauskas, O.F.M. Naujas Trečiojo Ordino vadovėlis ir ritualas. 300 psl. 50c.
- SV. ANTONO PADUVIECIO GYVENIMAS**, Vertė Ant. Vaičiulaitis. Netrukus išeis iš spaudos. Leidžia TT. Pranciškonai. \$1.00
- PRIE VILTIES KRYŽIAUS**, Kun. Dr. J. Prunskis. Išeido Kun. Pr. Juras. Žymių asmenų atsivertimai. 142 psl. Kaina \$1.00
- LEKČIOS IR EVANGELIJOS**, Išeido Arkivysk. Juozapas Skvireckas. Evangelijos ir lekcijos skiriamos kiekvienam sekmdieniniui ir šventadieniui. Kietais viršeliais. Kaina \$2.50
- DIDYSIS RAMYBES SALTINIS**, Puiki maldaknygė. Surinko ir išeido Kun. P. Juras. Antroji laida. 787 psl. Kaina \$4.00
- RAIYBES SALTINIS**, Surinko ir išeido Kun. P. Juras. Antroji laida. Maldaknygė yra patogų, puošniais viršeliais, rinktinės maldos ir paveikslai. Kaina \$3.00
- ATI AIDU SALTINIS**, Didelėmis raidėmis graži maldaknygė. Surinko Tėvas Kazimieras Kapucinas. 574 psl. Kaina \$3.75
- PRE NASYSTĖS APIE PASAULIO PAAIGĄ** — Kun. P. M. Juras. 111 psl. Kaina \$1.00
- KAL TAPTI AMERIKOS PILIEČIU**, Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Kaina 25c.

DARBININKAS

366 W. Broadway

So. Boston 27, Mass.

Pr. Eivdas

Anglijos princesė Elzbieta su vyru ir dviem vaikais.

ŠACHMATAI

— veda K. MERKIS —

□ **Lietuviai nugalėjo Cambridge.** Paskutinėse pirmenybių rungtynėse sausio 19 d. mūsų šachmatininkai įveikė Cambridge klubą, santykiu 4½-1½.

Taškus laimėjo: Škema 1, Merkis 1, Kontautas 1, Kubilius ½ ir Starinskas 1.

Šis laimėjimas užtikrina lietuviams trečią vietą šių metų Bostono pirmenybėse. Pirmoji vieta bus Harvardo universitetas, 2. Boylston klubas.

□ **Su Newton klubu rungtynės** bus užskaitytos, greičiausia, lygiom 2½-2½.

□ **Viktoras Kubilius** Bostono komandos didvyris. Šių metų pirmenybėse Bostono lietuvių komandai daugiausia taškų pelnė Viktoras Kubilius, būtent 7-3, antroji vieta Andrius Keturakis 5-3.

Pernai komandos šulai buvo: Tautvaišas ir Merkis, laimėjo po 6-2 taškų.

□ **Harvardo universitetas** sausio 19 d. įveikė Newton klubą 3-2, o Boylston klubą rungtynės su Lynn laukia

sprendimo 2½-2½, ar 3-2 Boylston naudai.

□ **Kazys Merkis** gavo kvietimą dalyvauti korespondencinėse rungtynėse USA-Canada. Kas bus jo priešininkas, netrukus praneš Kanados komandos kapitonas D. M. Le Dain, Montreal. Abi partijos (juodais ir baltais) turės būti baigtos iki gruodžio 31 d.

□ **Montrealo lietuviai** organizuoja šachmatininkų komandą su kuria žada dalyvauti Montrealo pirmenybėse. Iniciatyvos pasiūmė šiuo reikalu p. Viliūsis, savo laiku organizavęs Lietuvos komandos pasiuntimą į pasaulio pirmenybes Buenos Aires 1939 m.

□ **New Yorko LAK** šachmatininkai pradėjo sausio 7 d. klubo turnyrą. Dalyvauja keletas žaidėjų. Lošiama sekmadeniais. Po 2-jų ratų pirmuoju eina Juozas Repečka.

□ **Vilniuje** šachmatų turnyras pasibaigė Abramavičiaus (Kaunas) ir Dislerio (Vilnius) laimėjimu po 9½ taško (iš 12 galimų).

KORESPONDENCIJOS

SEKMINGA BALFO RINKLIAVA Haverhill, Mass.

BALF 59-to skyr. pranešė, kad rinkliava, kuri buvo pradėta prieš kurį laiką, yra baigta. Rinkliava buvo sekminga. Rinkliavos komisija ėjo per stubas ir biznierių, rinkdami aukas dėl karo nukentėjusiems. Komisiją sudarė šie asmenys: p. A. Marčiulionienė, p. J. Butkuviene, A. Klimauskiūtė, J. Mazalauskaitė, p. A. Karpicėnė, B. Jurkevičius, M. Bilinskas, ir P. Svirskas.

Aukavo: p.p. Venčių šeima

— \$10.00, p. M. Matonienė— \$5.00; po \$3.00: p.p. Bieksai, p.p. Larkin ir p.p. Rutkauskai; po \$2.00: p.p. J. Rurak, p.p. V. Dauniai, J. Kleponis, J. Silanskai, A. Butkai, P. Yankauskai, J. Molis, J. Akestina, M. Alkunas, A. Majauskas, A. Petriša, J. Paulauskas, V. Čepikas ir J. Belskai, Jr. ir \$1.50 Peter White; po \$1.00 aukavo: A. J. Kazlauskas, T. Grudinskienė, A. McShea, B. Abbott, A. Andriuskevičienė, J. Anderson, V. Putis, M. Kazlauskienė, M. Kuliesius, M. Saulėnas, P. Balevičius, J. Valukinas, S. Ačius, E. Buja.

J. DeBrosky, A. Akstina, A. Charties, A. J. Šaukis, J. Valiukevičius, M. Lučinskai, A. Smitas, A. Aliukonis, A. Bingelienė, V. Karpavičius, K. Mikonai, A. Kancevičiai, K. Abramavičiai, A. Lukšai, V. Bakanauškas, J. Ziminskas, O. Aidukonienė, R. Vencis, J. Belskai, Sir, M. Kaziukonis, J. Šimkoniai, A. Naudžiūnas, P. Jurionienė, J. Stančikas, V. Zaleckai, J. Johnston, D. Lukšienė, P. Svirskai, M. Bilinskas, R. Jeskevičius, Z. Akstina, M. Degesūnienė, A. Valiukevičienė, L. Cassell, P. Amšėjai, J. Vitkauskai, S. Dinglevičienė, F. Verbickai, A. Dubinskai, J. Zavadskai, C. Baliukas, J. Karpavičienė, N. Valiukas, J. Wholy, A. Musikevičius, J. Raugele, A. Pečiukonis, S. Baliukevičius, J. Masys, B. Jurkevičius, L. Karpavičienė, A. Kazlauskai, A. Uždavinis, A. Aibikienė, A. Marčiulioniai, J. Marčiulionis, A. Kiršuvienė, Ad. Marčiulionis, R. Marčiulionis, J. Marčiulionis, A. Butkai, J. Jaruševičiai, J. Glavackas, J. Viliška, F. Macius, A. Klimauskienė, R. Jurgelevičienė, M. Miškinienė, J. Balikas, J. Kancevičius, G. Jonuška, D. J. Mahoney, A. Radziukina, P. J. Shellan, V. Klimašauskas, A. Berry, F. MacLeod, ir J. Regan ir kiti po mažiau. Viso surinkta \$150.00.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukojusiems ir aukų rinkėjams, kurie nepagailėjo savo sveikatos pasvęsdami savo poilsio laiką.

BALF 59 sk. valdyba.

TURININGAS PARENGIMAS Hartford, Conn.

Nekalto Prasidėjimo Sese-ry Gildos Hartfordo skyrius š. m. sausio 14 d. parapijos salėje surengė turiningą parengimą. Svečias kalbėjo J. Valukinas, S. Ačius, E. Buja.

— \$10.00, p. M. Matonienė— \$5.00; po \$3.00: p.p. Bieksai, p.p. Larkin ir p.p. Rutkauskai; po \$2.00: p.p. J. Rurak, p.p. V. Dauniai, J. Kleponis, J. Silanskai, A. Butkai, P. Yankauskai, J. Molis, J. Akestina, M. Alkunas, A. Majauskas, A. Petriša, J. Paulauskas, V. Čepikas ir J. Belskai, Jr. ir \$1.50 Peter White; po \$1.00 aukavo: A. J. Kazlauskas, T. Grudinskienė, A. McShea, B. Abbott, A. Andriuskevičienė, J. Anderson, V. Putis, M. Kazlauskienė, M. Kuliesius, M. Saulėnas, P. Balevičius, J. Valukinas, S. Ačius, E. Buja.

PADEKA

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo New Yorko apskrities organizuotoji rinkliava, prasidėjusi spalio 27 ir pasibaigusi lapkričio 11 d., davė \$9,708.77. Tai didelis įnašas paremti Europoje dar tūkstantčius mūsų tautiečių, reikalingų skubios ir nuolatinės materialinės paramos.

Dar prieš Kalėdas daugelį pasiekė BALFo didelės maitos siuntos, ir nuskaidrino ne vieno niūrią nuotaiką, susidarantią paprastai per metines šventes, prisiminus vargingą padėtį ir po visą pasaulį likimo išlaikytus artimuosius.

Tačiau BALFo materialinės paramos mūsų tautiečiai yra reikalingi ne tik metinių švenčių proga, bet ji reikalinga kasdien. Didžiojo New Yorko srityje įvykusios rinkliavos metu surinktieji pinigai padės tą paramą tęsti.

Suprasdami sunkią saviškių padėtį Europoje, rinkėjų eilėse dalyvavo 748 rinkėjai ir rinkėjos, tiek senieji Amerikos lietuviai, tiek naujai atvykusieji. Jiems visiems priklausau nuoširdžiausia padėka.

Rinkliavos Komitetas, kuriam teko artimai bendradarbiauti su įvairių sričių žmonėmis, čia ypatingą savo padėką nori pareikšti visiems Brooklyn ir New Yorko bei New Jersey lietuviams klebonams ir jų pagelbininkams kunigams ir pasauliečiams.

Spauda ir radijas gyvai su prato rinkliavos reikalą ir svarbą. "Amerika", "Vienybė" ir kiti laikraščiai, J. Ginkaus ir J. Stuko radijai lygiai, kaip ir parapijos ir įvairios organizacijos ir draugijos, padėjo Rinkliavos Komitetui suburti tą gausią rinkėjų šeimą.

Dėkojama visoms lietuviškomis organizacijoms, jų vadovybėms ir nariams, rinkliavos reikalą rėmusiems ir net patiems rinkėjais dalyvavusiems. Taip pat Rinkliavos Komitetas dėkoja duosniams auktojams, kurie ta proga atsiuntė savo aukas.

Rinkliavos Komitetas savo darbą atliko, patyręs nuoširdžiausią tautą.

Didžiojo New Yorko Rinkliavos Komitetas.

kalto Prasidėjimo Vienmoyno kapelionas. Svečias labai įspūdingai kalbėjo apie religinį gyvenimą Stuthofeno kacetė, kiek didvyriško pasiaukojimo reikėjo atlikti bei išlaikyti išpažintį, priimti šv. komunią ar atlaikyti šv. Mišias. Visai tai turėjo būti daroma labai slapta, neturint reikalingiausių priemonių.

Po to buvo parodyta filma Starlight night ir perėitų metų Liet. Susiartinimo šventės bei Fatimos šventinimo iškilnių Nek. Prasidėjimo Vienmo-lyne, graži spalvota filma.

Į parengimą buvo atsilankę Prel. J. Ambotas, kuris pats davė didesnę auką seselių darbams paremti ir kitus ragino prie to darbo prisidėti.

Prie parengimo prisidėjo p. E. Kolendienė — pirminkė, ponų Kėdžių šeima, p. M. Patckaitė ir kiti.

Žinotina LDS nariams Greenfield, Mass.

LDS 113 kuopos metinis susirinkimas įvyks trečiadienį, sausio mėn. 31 dieną, 7 val. vak. pas Aleksandrą Stepankevičius, 187 Conway St., mūsų kuopos pirminką. Kviesiame visus narius dalyvauti ir užsimokėti už "Darbininką" 1951 metus. Susirinkime bus aptartas mūsų kuopelės veikimas.

Rašt. A. Dedinas.

PADEKA

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo New Yorko apskrities organizuotoji rinkliava, prasidėjusi spalio 27 ir pasibaigusi lapkričio 11 d., davė \$9,708.77. Tai didelis įnašas paremti Europoje dar tūkstantčius mūsų tautiečių, reikalingų skubios ir nuolatinės materialinės paramos.

Dar prieš Kalėdas daugelį pasiekė BALFo didelės maitos siuntos, ir nuskaidrino ne vieno niūrią nuotaiką, susidarantią paprastai per metines šventes, prisiminus vargingą padėtį ir po visą pasaulį likimo išlaikytus artimuosius.

Tačiau BALFo materialinės paramos mūsų tautiečiai yra reikalingi ne tik metinių švenčių proga, bet ji reikalinga kasdien. Didžiojo New Yorko srityje įvykusios rinkliavos metu surinktieji pinigai padės tą paramą tęsti.

Suprasdami sunkią saviškių padėtį Europoje, rinkėjų eilėse dalyvavo 748 rinkėjai ir rinkėjos, tiek senieji Amerikos lietuviai, tiek naujai atvykusieji. Jiems visiems priklausau nuoširdžiausia padėka.

Rinkliavos Komitetas, kuriam teko artimai bendradarbiauti su įvairių sričių žmonėmis, čia ypatingą savo padėką nori pareikšti visiems Brooklyn ir New Yorko bei New Jersey lietuviams klebonams ir jų pagelbininkams kunigams ir pasauliečiams.

Spauda ir radijas gyvai su prato rinkliavos reikalą ir svarbą. "Amerika", "Vienybė" ir kiti laikraščiai, J. Ginkaus ir J. Stuko radijai lygiai, kaip ir parapijos ir įvairios organizacijos ir draugijos, padėjo Rinkliavos Komitetui suburti tą gausią rinkėjų šeimą.

Dėkojama visoms lietuviškomis organizacijoms, jų vadovybėms ir nariams, rinkliavos reikalą rėmusiems ir net patiems rinkėjais dalyvavusiems. Taip pat Rinkliavos Komitetas dėkoja duosniams auktojams, kurie ta proga atsiuntė savo aukas.

Rinkliavos Komitetas savo darbą atliko, patyręs nuoširdžiausią tautą.

Didžiojo New Yorko Rinkliavos Komitetas.

PAIEŠKOJIMAI

Kulikauskas, Vincas, iš Pa-
duščio km., Antaleptės vl.,
Zarasų ap.

Misevičius - Misiūnas, Jo-
nas, iš Sunkiškių km., Skre-
botiškių vl., Panevėžio ap.
Motiukas, Banius, iš Gučiū-
nų km., Kamajų vl., Rokiškio
apskr.

Ratkevičienė, žmona Augus-
to Ratkevičiaus.
Ratkevičiūtė, Veronika, iš
Dauškų km., Krinčino vl.,
Biržų ap.

Sabanskaitė, Pranciška, iš
Liaudiškių km., Radviliškio v.,
Siaulių ap.

Schulz, Adolph, iš Jurbarko.
Sedlickas, Andriejus, Kazi-
mieras ir Motiejus, iš Pajau-
čiškių km., Zaslų par.

Sulinskaitė, Ona, duktė Mo-
tiejaus.

Sulinskienė - Tylertaitė, Ju-
le, iš Viduklės par., Raseinių
ap., ir jos duktė Ona.

Sutkaitytė, Veronika, iš
Stolaukio km., Pajevonio vl.,
Vilkaviškio ap.

Sventickas, Vincas ir Agota.
Walainis - Karanauskaitė,
D. M., iš Vantainių km., Kra-
kių vl., Kedainių ap., gyvenusi
New Haven, Mich.

Vasilius, Feliksas, iš Zebe-
rių km., Užvenčio vl., Šiaulių
apskr.

Balseris, Jonas, iš Dugučių
km., Naumiesčio vl., Tauragės
ap., ir šeima.

Ceplinskas, Juozas ir žmona
Kockeivičiūtė.

Gerdvila, Stasys ir Vaclo-
vas, sūnūs Mato, kuris buvo
kilęs iš Sėtos vl., Kedainių ap.,
Gerdvylių km.

Ivanauskaitė, Ona, iš Var-
nių - Paežerių.
Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Moderniškas iliustruotas
Pasaulio Lietuvių Magazinas.

Kaina: \$3.00 metams,
\$1.50 pusei metų.
Adresas: 9204 S. Broadway,
Los Angeles 3, Calif.

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

ĮVAIRUS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Office Tel. SO 8-0948

Res. 37 Oriole Street,

WEST ROXBURY, MASS.

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA — 7-1233-W

Tel. PA —

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ

BOSTON ZINIOS

Ark. Richard J. Cushing skelbia, kad šv. Jono Seminarijos profesorius ruošia viešas paskaitas apie šv. Raštą. Paskaitos įvyksta: sausio mėn. 21 d. 28 d. Vasario mėn. 4 ir 11 d., 3:00 val. po pietų New England Mutual Hall, Boylston ir Clarendon gat. kampas.

Prel. K. Urbonavičius dėkoja

Southbostoniečiai džiaugėsi praėjusią sekmadienį vėl išvydę prie altoriaus prel. K. Urbonavičių, kuris 8 val. rytą atnašavo šv. Mišias, perskaitė arkivyskupo laišką ir pasakė trumpą pamokslą. Prelatas dėkojo visiems, kurie meldėsi už jo sveikatą. Jis sakė, kad jų maldos tikrai padėjo, nes buvę momentų, kuriais gydytojai jo pagijimu netikėjo.

Sekmingas susirinkimas spaudos reikalu

Sekmadienį, sausio 21 d. 3 val. p.p. šv. Petro liet. parapijos pobažnytinėje salėje įvyko gausus spaudos platinimo reikalų susirinkimas. Turiningą paskaitą apie spaudos reikšmę ir galybę šiais laikais skaitė d-ras J. Leimonas, apie katalikiškos spaudos platinimą įdomiai kalbėjo kun. Kazys Mažutis. Tarp dviejų paskaitų kun. J. Klimas pavaizdavo garsniais judamais paveikslais spaudos evoliuciją nuo Guttenbergo laikų iki šių dienų.

Salėje ant stalų buvo išdėstyta ir platinama knygos ir užrašomi laikraščiai. Žmonės, kuriems rūpi tolimesnė savišvieta, parodė meilę knygai. Buvo malonu stebėti, kai pirkto ir glėbiais nešė knygas. Gausiai buvo perkama knyga "Marijos Apsireiškimai Liurde" ir J. Vaičiulio "Kur bakažė samanota".

Svarbus susirinkimas

Sekmadienį, sausio mėn. 28 d., 3 val. po pietų yra šaukiamas svarbus federacijos skyriaus susirinkimas. Jis įvyks salėje po bažnyčia. Visų organizacijų atstovai prašomi dalyvauti.

Tą pačią dieną 1 val. po pietų įvyks šv. Kazimiero L. R. K. Dr. susirinkimas.

Dėl džiūvintinkų adresų

Visų Vokietijoje esančių lietuvių džiūvintinkų adresai yra pas kun. Kazį Mažutį, 50 W. 6th St., So. Boston, Mass. Kas norėtų globoti vieną kurį džiūvintinką, yra prašomas kreiptis aukščiau nurodytu adresu. Pageidaujama, kad globėjas pasiūlytų ligoninui kas mėnesį mažiaug po 5 dolerius, jei gali. Su dėkingumu bus priimta ir mažesnė pašalpa. Globėjų pavadėms bus skelbiama spaudoje.

Veiks spaudos kioskas

Kun. J. Klimas pareiškė, kad nuo praėjusio sekmadienio veiks nuolat spaudos platinimo kioskas, per kurį bus galima apsirūpinti gera spauda ir užsisakyti laikraščius. Pavadėję parūpinti spaudos iš visų leidiklių. Spaudos platinimo reikalų rezultatais džiaugiasi.

Mirė Alasevičienė

Porą metų pasirgusi, sausio 19 d., atsiskyrė su šiuo pasauliu Anastazija Alasevičienė (Balčiūnaitė). Ji buvo susilaukusi 75 metų. Kilusi iš Vabalninko. Amerikoje pragyveno 52 metus. Buvo parapijos veikėja. Prieš 15 metų jos vyras mirė taip pat sausio 19 d. Našlystės metu ji gyveno su savo mylimomis dukrelėmis Kazimiera ir Ona. Jos paskutinė gyv. vieta buvo 530 E. 5th St.

Velionė pašarvota pas laidotuvių direktorių Juozą Kasparą, 187 Dorchester St. Laidojama sausio 23 d. 9 v. r., iš šv. Petro parapijos bažnyčios.

Lietuviška programa

ruošiamą ketvirtadienį, sausio mėn. 25 d. 3-čią val. po pietų, 190 Beacon St. Bus dainos, Dr. M. Gimbutienės paskaita ir adv. A. O. Shallnos pasveikinimo žodis. Po programos arbatėlė.

Paliko tą pačią valdybą

Sausio 9 d. įvyko Lietuvos Dukterų Draugijos metinis susirinkimas, kuriame buvo renkama šiemetams valdyba. Vienbalsiai perinko tą pačią valdybą, kuri vadovavo per eilę metų.

Si draugija sausio 27 d. parapijos salėje prie 7-tos gatvės rengia pupų vakarą 7:30 v. v. Kviečiami visi atsilankyti.

Ateitininkų Sendraugių

susirinkimas Bostone, įvyks šių metų sausio mėn. 20 d. salėje po bažnyčia, išklaušęs kun. Kazio Mažučio paskaitos socialiniu klausimu, panagrinėję kelis aktualius klausimus ir išsirinko naują valdybą.

Bankas užantyje

Kanstantas Talzunas, 70 metų, gyv. 472 E. Fourth St., So. Boston, susirgęs buvo nuvežtas į miesto ligoninę, kur jo drabužiuose rasta įsiūta gera suma pinigų (\$4340) ir dvi banko knygtės su tokiais pat indėliu (\$4000). Negerai, kad tokia suma laikė užantyje, bet labai gerai, kad išlaikė nesudarytą savo vardą ir pavardę. "The Boston Post" aiškiai parašė: Kanstantas Talzunas. Kas sako, kad amerikiečiai nepataiko lietuviškų pavardžių "išspeltinti"?

Biznio amatas

Š. m. sausio mėn. 6-8 dienomis puošniame Statler viešbutyje vyko metinė Framingham "Liftime Stainless Steel Corp." kompanijos konvencija. Ši bendrovė per savo pardavėjus platina bevandenio virimo dvigubo dugno nerūdijančio plieno puodus, darydama milijoninę metinę apyvartą. Konvencijos metu paaiškėjo, kad pirmųjų penkių skyrių tarpe, pardavusių už didžiausias sumas prekių, yra lietuvio Aleksa Šveikausko skyrius. Džiugu paminėti, kad skyriaus vedėjas šveikauskas yra subūręs savo grupę daugiau lietuvių, kurie jo vadovybėje mėgina griebtis šio gana pelningo amato. K. Da.

IŠ LIET. KULTūros RĖMĖJŲ VEIKLOS

LKR METINĖ APYSKAITA

1950 m. lapkričio mėn. 25 d. visuotinis Lietuvių Kultūros Rėmėjų Bostone susirinkimas priėmė iš valdybos ir kontrolės komisijos apyskaitą už 1950 metus (pradedant 1949 m. gruodžio 1 d.):

Pajamos: 1) Narių mokesčiai 1130.00; 2) Literat. popietės 327.50; 3) Arbatėlės pelnas 19.35. Viso 1476.85.

Išlaidos: 1) Lituanistikos Mokyklai 679.00; 2) Lietuvių Dramos Studijai 550.00; 3) Juozui Būgai liet. tautosakai rinkti 44.00; 4) O. Ivaškienės vadov. liet. šokių grupei liaudies instrumentams 20.00; 5) Liet. šachmatin. klubui 10.00; 6) Organiz. administr. ir pašto išl. 61.00. Viso 1364.00. Liko kasoje: 112.82.

LIETUVIŲ DRAMOS STUDIJJA

Lietuvių Dramos Studijos vad. H. Kačinsko, spektaklio 1950 m. gegužės mėn. 7 d. apyskaita neįtraukta į LKR knygas, nes spektaklio pajamos ir išlaidos priklausė pačiai studijai. Galima pažymėti, kad spektaklis davė \$540.00 pelno, atskaičius išlaidas scenai įrengti ir 20% mokesčių. Šio pelno didžioji dalis buvo išmokėta kaip honoraras už darbą studijos vedėjui ir režisieriui, scenos dailininkui ir vaidinimų autoriui. Tuo būdu buvo truputį paremti lietuviai menininkai. Dramos studijos studentai, suprantama, jokio atlyginimo negavo. Šiuo metu jie patys moka kas mėnuo nustatytą mokesį savo studijai išlaikyti.

GRAŽI PRADŽIA

Pasitarimai aktualiais mūsų gyvenimo klausimais

Šių metų sausio mėn. 13 d. Bostono Tremtinių Ratelio Valdyba pakvietė į savo posėdį eilę visuomenės atstovų ir organizacijų vadų, tikslu aptarti eilę mūsų gyvenimo klausimų. Susirinko nemažai žmonių. Buvo svarstomi klausimai, kuriuos patiekė Ratelio Valdybos pakviestas prelegentas p. J. Andrius. Jis konstatavo faktą, kad tremtiniai Bostone permaži rūpinasi savo kultūriniais ir visuomeniniais reikalais, neatlieka visų tų pareigų, kurias turėtų atlikti.

"Mūsų rašytojai ir poetai važinėja po kitas Amerikos lietuvių kolonijas, mūsų dainininkai koncertuoja kituose miestuose, mūsų chorai dainuoja dažniau kitiems. Intelektualiai užsidarė ideologinių ar savo profesinių klausimų kevalė, o visa masė mūsų žmonių, turi tenkintis vien fabrikų ar salūnų. Taip pat senieji pasitraukė ir tebesitraukia, užleisdami naujiesiems ateivams lietuviybės išsaugojimo, lietuviškos kultūros kėlimo bei likusių Vokietijoje tremtinių gelbėjimo pozicijas, bet deja, šitam dėl mūsų tautos laisvės fronte atsiranda didelių ir skaudžių spragų". Toliau prelegentas pasiūlė svarstyti šiuos klausimus:

1) Tremtinių Ratelio Valdybos bendradarbiavimas su kitomis lietuviškomis Bostono organizacijomis.
2) Išjudinti tautiečius iš pasyvumo, ruošti daugiau viešų susirinkimų su pranešimais, paskaitomis, meno dalimi.
3) Įmonėse, kuriose dirba lietuviai, turėti savo seniūnus, kurie palaikytų ryšį su Ratelio Valdyba.

REMEJŲ VEIKLOS

NARIAI IR MOKESČIAI

Į Lietuvių Kultūros Rėmėjų buvo įsirašę 223 asmenys. Vėliau dalis išvažiavo į kitus miestus ar šiaip atsisakė mokėti nario mokesčių. Iš viso išbraukta 38 nariai, liko 185. Deja, tik apie 75% narių tvarkingai moka pasizadėtąjį mokesčių po 1 dolerį mėnesiui. Tikimės, kad šiais metais mokesčių surinkimas bus sklandesnis, nes naujasis išdininkas Aleksandras Ivaška sutiko leisti naudotis Kultūros Rėmėjams jo įmonės "Lith. Furniture" patalpomis 328 W. Broadway, So. Boston ir priimti nario mokesčius.

VALDYBA

Siems metams Liet. Kult. Rėmėjų valdybą sudaro: Dr. Vyt. Čepas — pirmin., Dr. inž. J. Gimbutas — vicepirmin., Hy-patia E. O. Yčaitė — sekret., Aleks. Ivaška — išdin., mokyto. Ver. Kulbokienė — finansų sekretorė.

NAUJI REMEJAI

Gruodžio mėn. įsirašė į Lietuvių Kultūros Rėmėjus Ip. Jokšas (nuo spalio 1 d. 1950), Galdikas, Jurgis Strazdas, Br. Strikaitis, St. Šmitienė, Pijus Valčaitis, H. E. O. Yčaitė. Visi pasiryžę mokėti kas mėnuo po dolerį lietuviškai šeštadienei mokyklai paremti, kurioje dabar mokosi per 90 vaikų. St. Šmitienė iš Cambridge, Mass., sutiko mokytojauti Lituanistikos Mokykloje, o neseniai iš New Yorko atvykusi p-lė Yčaitė išrinkta Liet. Kult. Rėmėjų valdybos sekretore. Jinai dirba Harvardo universiteto bibliotekoje.

4) Prašyti Rašytojų Klubą organizuoti prie savo klubo žurnalistų sekciją, kurios tikslas būtų tiksliai informuoti ir judinti.

5) Prie vietos BALFo skyriaus organizuoti moterų sekciją, kuri rūpintųsi šalpos organizavimu.

6) Organizuoti jaunimo sekciją. Turime jaunimo, kuris nepriklauso jokioms organizacijoms, tuo tarpu patriotizmo ir jaunatviško entuziazmo jam netrūksta.

7) Reikėtų suaukti Naujosios Anglijos tremtinių ratelių ir organizacijų atstovų suvažiavimą.

8) Surengti "Tremtinių geradarių dieną" mūsų sponso-riams ir geradariams padėkai išreikšti.

9) Imtis griežtesnių priemonių prieš "Gintaro" radijo valandėles skleidžiamus komunistinius nuodus ir prieš tuos buvinius, kurie šią išdavišką agitaciją palaiko.

10) Pasvarstyti galimybę atsikviesti "Ciurlionies" ansamblių gastrolėms į Bostoną.

Baigdamas p. J. Andrius prašė, kad visų organizacijų valdybos savo visuotiniuose susirinkimuose paragintų narius:

1) Įsirašyti į savo lietuvišką parapiją nariais ir lankyti pamaldas savo lietuviškoje bažnyčioje.

2) Visiems įsirašyti nariais į Bostono BALFo skyrių.

3) Kas gali, ypač vyrai, dėtis prie muziko Jeronimo Kačinsko vedamo parapijos choro.

4) Leisti savo mokyklinio amžiaus vaikus į Lituanistikos mokyklą.

5) Užsiprenumeruoti bent vieną lietuvišką laikraštį sau ir "Eglutę" vaikams.

6) Įsigyti, kas dar neturi, lietuviškas tautines ir religines emblemas: vytį, lietuvišką kryželį, koplytėlę, vėliavėlę, kurios nuolat primintų, kas esame ir kuo turime likti.

Pasitarime, kuris gan ilgai užtruko, buvo labai gyvų ir įdomių diskusijų. Padaryta eilė nutarimų.

Bostono Tremtinių Ratelio Valdybos iniciatyva reikia tik pasidžiaugti. Pageidautina, kad į tokius pasitarimus būtų kviečiami atstovai ne tik tremtinių organizacijų, bet ir nuo seniau čia veikiančių organizacijų atstovai.

Kun. Kazys Mažutis.

PIRMASIS METINIS REMEJAS

Visuotinio susirinkimo metu lapkr. 25 d. So. Bostone lietuvių parapijos klebonas kun. Pr. Virmauskis pirmasis sumokėjo nario mokesčių \$12.00 už 1951 metus. Malonu pažymėti, kad kun. Virmauskis nuoširdžiai remia Lietuvių Kultūros Rėmėjų darbą nuo pat jų įsisteigimo. Jo dėka šeštadieninė Lituanistikos Mokykla veltui naudojasi parapijos mokyklos patalpomis.

LIETUVIŠKŲ KNYGŲ SEKCJA

Seniau atvykusių lietuvių rūpesčiu So. Bostono Public Library skyrius turi lietuviškų knygų sekciją. Tačiau ten maža naujesniųjų knygų. Dabar padidėjus lietuvių skaitytojų skaičiui, būtų labai gera praplėsti lietuviškųjų knygų skyrių. Gerai suorganizuota Public Library yra gera vieta lietuviškoms knygoms apsaugoti. Knygos, laikomos So. Boston P. L. Branch, kaip ir

Dabarties Pastabos

KOKIA NAUDA IS GELIŲ PRIE KARSTO?

● Šią žiemą net du kartu teko girdėti, kaip vienas Bostono arkidiecezijos lietuvis klebonas per laidotuves ir per pamokslą aiškino beprasmiškumą krauti gėles prie mirusiųjų karsto. Jis sakė: "Miręs giminė, draugas ar pažįstamas juk nebemato gėlių grožio, nebeuždužia jų kvapo, tai kokia jam nauda iš tų brangių gėlių? Jei giminės ir bičiuliai nori buvusį brangų asmenį pagerbti, jam padėti, tai jau nebe gėlėms, bet malda".

Dažnas papapietis pasakys, kad jis ir be to per laidotuves meldžiasi, o kitas ir mišias užprašo, bet kur dėsi paprotį, kad kiti neša gėles? Kaip jis nenės? Gali anie pamanyti, kad jis buvo netikras bičiulis arba labai šykštus.

Ano klebono teisingai pastabai praplėsti, aš norėčiau prie maldos pridėti ir gerus darbus, kuriuos galima aukoti už mirusius.

● Lietuovų buvo prigijęs paprotys vieton vainiko ar gėlių prie mirusiųjų karsto ar kapo siūsti pinigų prieglaudoms, neturtingų mokinių stipendijoms ir kitokiems labdariniams tikslams. Apie tai buvo skelbiama ir laikraštyje.

Amerikoj lietuviui irgi ilgai dailytis nereikėtų: yra reikalingų pašalpos asmenų ir organizacijų. Reikalingi pagalbos lietuvių patbėgėliai — ligoniai, seneliai, negalintieji niekur iš Vokietijos išsikraipyti. Galima būtų ir ta intencija pasiūsti pagalbos per BALF'ą. Taip pat šaukiasi pagalbos vienintelė belikusi lietuvių gimnazija Diepholze, Vokietijoje.

Be aukščiau paminėtų yra ir čia pat Amerikoj kas šelpi. Juk skaitot laikraščiuose ir per pamokslus girdit, kad prašo pašalpos statomos prieglaudos, vienuolynai, katalikų misijos, katal. mokyklos, našlaičiai, karo invalidai ir kiti.

● Be kunigų paaikškinimo ir paskatinimo žmonės gal ir nerizikuos taip pasielgti, bet manau, kad dvasios vadaai su mielu noru parems šią mintį.

Kaip tatau padaryti? Labai lengva. Senieji žmonės, paskaitę šitą straipsnelį, galėtų jau dabar pareikšti savo valią — norą, kad vieton gėlių prie karsto būtų paaukota kuriam nors labdariniam tikslui Laidojimo įstaigos paprašytos, kas norėtų, paruoštų sąrašą ir paskelbtų laikraščiuose.

Gėlynų savininkai be abejo šitokiu mano siūlymu nebus patenkinti, bet tikram krikščioniui reikėtų pagalvoti, kas naudingiau mylimojo mirusiojo sielai?

J. Sk.

PIRMOJI KNYGA AMERIKOJE

Cambridge prie Bostono 1638 metais buvo įkurta spaustuvė, o po dviejų metų atspausdinta pirmoji knyga Amerikoje. 1704 metais pradėjo ten pat eiti ir pirmasis Amerikos laikraštis.

Kaip matome, Amerikoje pirmoji knyga atspausdinta beveik visu šimtu metų vėliau negu Mažvydo Katekizmas Karaliaučiuje. (Jis buvo atspausdintas 1547 m.).

Šiuo metu, tarp sausio 15 ir 19 Bostone įvyko apžvalginė — istorinė spaudos paroda, kurioje buvo išstatyti senieji leidiniai.

Greičiausias Amerikos laivas,

vardu "Independence", pastatytas Bethlehem Steel laivų statykloje, Quincy, iš Bostono uosto praėjusį sekmadienį išplaukė į New Yorką, iš kur vasario 10 d. pirmą kartą plauks per Atlantą į Prancūziją. Laivas priklauso American Export Lines bendrovei.

kituose skyriuose, įrašomos taip pat į Centrinės Public Library Copley Sq. katalogus. Lietuvių Kultūros Rėmėjų Bostono Valdyba prašo lietuvių, turinčių atliekamų naujesniųjų lietuviškų knygų, arba angliškų apie lietuvius, aukoti jas Public Library. Knygas prašome įteikti išdininkui Aleks. Ivaškai, 328 W. Broadway, So. Boston, arba nešti į Public Library So. Boston Branch.

J. G.

Viešojo padėka

Brangieji broliai ir sesės!

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1951 metų švenčių proga, visiems brangesniems savo broliams ir seselėms, savo prieteliams ir geradariams, — Amerikos lietuviams, ypatingai Mrs. Anna Stantus ir jos sūneliui, St. Charles, Ill.; p. A. B. Mičiūnams, New Britain, Conn.; J. O. Valavičienai, Philadelphia, Pa.; dr. kun. L. Mendeliui, Baltimore, Md.; K. Čėsnai ir šeimai, R. B. Sarapienei ir Angelai Anužis, visiems trims iš Worcester, Mass.; J. Gri-niui, Burlington, N. J., ir rašytojui, Bal. Brazdžioniui, Bradford, Anglijoje, siūniu nuoširdžiausius sveikinimus ir linkėjimus. Sirdingiausiai dėkoju visiems už pereinamus metams man, suvargusiam ligoninui, rašinėti laiškus, atvirutes, šv. Kalėdų sveikinimus ir su jais prisiųstas įvairias dovanėles. Pagaliau, už krikščionišką manęs paguodimą ir suraminimą, tuomi nuskaidrinant ir palengvinant sunkias mano dieneles.

Aš Tamstų niekuomet nepamiršiu ir savo maldose visuomet prisimenu Tamstas visus!

Visiems giliausiai dėkingas,
J. Butkevicius,
% Mr. J. Valaitis,
No. 114, Portugal Str.
Glasgow C. 5, Scotland.

Kelias nuo Dievo veda į gamtą. Kam miršta Dievas, tam prisikelia žemė.

A. Maccina.

WE CARRY A COMPLETE LINE OF FARM NEEDS

Farmall Tractors
McCormick - Deering Farm Machines
International Trucks, Parts & Service
Refrigerators & Home Freezers
Good Used Trucks and Used Farm Machinery

MCCARTHY EQUIPMENT COMPANY

1740 MAIN ST.,

BROCKTON, MASS.

Tels. 6385 — 8-0771

Skiepija vaikus Los Angeles pradinėje (elementary) mokykloje.